

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Ristimäki, Hanna

2009 Otaniemi

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Otaniemi

Kokemuksia Tehostetusta perhetyöstä ja näkemyksiä sen tulevaisuudesta

Rilla Kukkola
Hanna Ristimäki
Sosiaalialan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Lokakuu, 2009

Kukkola, R. & Ristimäki, H.

Kokemuksia Tehostetusta perhetyöstä ja näkemyksiä sen tulevaisuudesta

Vuosi 2009

Sivumäärä 37+4

Sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten määrä lastensuojelussa on kasvanut ja tilanteisiin puututaan usein liian myöhään eivätkä tarjolla olevat palvelut riitä ehkäisemään sijoituksia. Osana ILO-hanketta (Pääkaupunkiseudun innovatiiviset lastensuojeluohjelmat) Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Tehostetun perhetyön projekti tarjoaa palveluita Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien asiakasperheille ja nuorille, joille kotiutuminen on mahdollista, mutta riittäviä tukitoimia ei pystytty tarjoamaan peruspalveluiden piiristä. Työskentelyn tavoitteena on vähentää Espoossa pitkäaikaisten sijaishuollon tarvetta.

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvailla minkälaisia kokemuksia Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöillä sekä Tehostetun perhetyön tekijöillä on uudesta Tehostetun perhetyön mallista ja sen kehittämisestä sekä kuvailla heidän näkemyksiään Tehostetun perhetyön tulevaisuudesta. Opinnäytetyö perustuu kvalitatiivisiin tutkimusperusteisiin. Opinnäytetyöhön haastateltiin kahta Tehostetun perhetyön työntekijää, kahta Kalliolan vastaanottokodin työntekijää sekä kahta Honkamäen vastaanottokodin työntekijää. Aineistonkeruu suoritettiin parihaastatteluna teemahaastattelulla ja työssä käytettiin induktiivista aineistolähtöistä sisällönanalyysia.

Keskeisimmiksi tuloksiksi nousivat Honkamäen vastaanottokodin työntekijöiden kokemukset eriarvoisuudesta Kalliolan vastaanottokotiin verrattuna Tehostetun perhetyön sijainnista johtuen. Erityisesti Honkamäen vastaanottokodin työntekijät kokivat yhteistyön Tehostetun perhetyön kanssa työläemmäksi ja tiedonsiirrot raskaammiksi sijainnista johtuen. Kaikissa haastatteluissa nousi esille myös termi `saattaen vaihto` kuvaamaan saumatonta yhteistyötä perheen siirtyessä vastaanottokodista Tehostetun perhetyön asiakkaaksi. Tehostetun perhetyön tekijät kuvailivat työtään asiakaslähtöiseksi ja perheen tekävän itse työn heidän avullaan. Haastateltavat kokivat Tehostetun perhetyön tärkeäksi ja tarpeelliseksi myös jatkossa. Tehostetun perhetyön kehityksen ja laajentumisen nähtiin olevan välttämätöntä, mutta oleellista on säilyttää tarkka asiakaskunnan raja- ja laadun säilyttäminen.

Tulevaisuudessa vastaanottokotien eriarvoisuuden kokemusten vähentämiseksi olisi syytä pohdita Tehostetun perhetyön sijaintia. Työmuodon mahdollisesti laajentuessa olisi tärkeää säilyttää alkuperäinen asiakaskunnan raja- ja perusajatus, jotta työskentely pysyisi edelleen laadukkaana.

Avainsanat: lastensuojelu, perhetyö, vastaanottokodit

Kukkola, R. & Ristimäki, H.

Experiences of intensified family work and views of its' future

Year 2009

Pages 37+4

The number of children in child welfare has grown recently. Problems with families have been noticed too late and the available services do not prevent placements' happening. As a part of ILO-project (Innovative child protection programme) Kalliola's Kannatusyhdistys ry with its project of intensified family work offers services to the reception homes of Kalliola and Honkamäki. The intensified family work helps families who would be able to live at home with the support of intensified family work and the social services are not enough. The aim of the work is to cut down long-term placements' in Espoo.

The purpose of our study is to describe the experiences that the workers of Kalliola's and Honkamäki's reception homes and the workers of intensified family work has of the new intensified family work -project and of its development. Our purpose is also to describe their views of the future of the intensified family work. Our study is based on a qualitative case study. We interviewed two intensified family work workers, two Kalliola's reception home workers and two Honkamäki's reception home workers to our study. The method used was a theme interview.

The main finding of the interviews was that Honkamäki's reception home workers experienced that they are in an unequal situation compared to Kalliola's reception home because they are located in a different place than Kalliola's reception home and the intensified family workers. In all of the interviews there come across a term called 'collaboration' which describes the co-operation when family moves from the reception homes to the intensified family work. Everyone find the co-operation in between intensified family work and the two reception homes important. Everyone saw the intensified family work important and necessary also in the future. Development and enlargement of the intensified family work were seen to be necessary but the restricting customers strictly were also seen important to maintain the quality of the intensified family work.

From our opinion it would be important to think through the location of the intensified family work in the future in order to diminish the inequality between the reception homes. In the case of the intensified family work enlargement it would be important to maintain the restricting customers that the quality of the intensified family work would maintain.

Key words: child welfare, family work, reception homes

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Opinnäytetyön tausta	3
2.1 ILO-hanke	3
2.2 Tehostettu perhetyö -projekti	3
2.3 Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokodit	5
2.4 Välimaaston palvelut	5
2.5 Opinnäytetyön aihe ja yhteys hankkeeseen	6
3 Lastensuojelun perhetyö ja vastaanottotyö	7
3.1 Lastensuojelun perhetyö	7
3.1.1 Tehostettu perhetyö lastensuojelussa	8
3.1.2 Nuoret ja heidän perheensä perhetyön asiakkaina	9
3.2 Vastaanottotyö lastensuojelussa	10
3.3 Perhetyö vastaanottotoiminnassa	10
4 Opinnäytetyön toteutus	11
4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimuskysymykset	11
4.2 Kvalitatiivinen tutkimus ja tutkimusmenetelmä	11
4.3 Tutkimusaineiston kerääminen	12
4.4 Aineiston analyysi	14
5 Tutkimustulokset	15
5.1 Tehostettu perhetyö	16
5.1.1 Tehostetun perhetyön suunnittelu ja tarkoitus	16
5.1.2 Tehostetun perhetyön valikoitu asiakkuus	18
5.1.3 Tehostetun perhetyön sisältö	20
5.1.4 Tehostetun perhetyön ja vastaanottokotien välinen yhteistyö	25
5.2 Tehostetun perhetyön tulevaisuus	27
5.2.1 Edellytyksiä Tehostetun perhetyön jatkolle	27
5.2.2 Työmuodon laajeneminen	27
5.2.3 Tehostetun perhetyön kehittäminen tulevaisuudessa	29
6 Pohdinta	30
6.1 Tulosten pohdinta	30
6.2 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	33
Lähteet	36
Liite 1. Haastattelun teemat Tehostetun perhetyön tekijöille	38
Liite 2. Haastattelun teemat Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöille ...	39
Liite 3. Esimerkki aineiston ryhmittelystä	40

1 Johdanto

Nykytilanteessa sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten määrä lastensuojelussa on kasvanut. Ongelmiin puuttuminen tapahtuu usein tilanteiden jo kriisiytyttyä, ja lastensuojelun palvelut eivät ole aina riittäviä ehkäisemään sijoituksia. Osana ILO-hanketta (Pääkaupunkiseudun innovatiiviset lastensuojeluohjelmat) Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Tehostetun perhetyön projekti tarjoaa palveluita Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien asiakasperheille ja nuorille, joille kotiutuminen on mahdollista, mutta riittäviä tukitoimia ei pystytä tarjoamaan peruspalveluiden piiristä. Työskentelyn tavoitteena on vähentää Espoossa pitkäaikaisten sijaishuollon tarvetta.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvailla, minkälaisia kokemuksia Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöillä sekä Tehostetun perhetyön tekijöillä on uudesta Tehostetun perhetyön mallista ja sen kehittamisestä, sekä kuvailla heidän näkemyksiään Tehostetun perhetyön tulevaisuudesta. Teoreettisena taustana työssämme on lastensuojelun perhetyö, jossa kuvaamme tehostettua perhetyötä osana lastensuojelua sekä nuoria ja heidän perheitään perhetyön asiakkaina. Lisäksi määrittelemme vastaanottotyötä lastensuojelussa ja vastaanottotyössä tehtävää perhetyötä.

Tehostettu perhetyö näyttäisi olevan melko tuntematon käsite ammatillisessa kirjallisuudessa. Kirjallisuudessa nousee esille terminologinen sekavuus puhuttaessa perhetyöstä. Puhutaan perhekuntoutuksesta sekä perhetyön erilaisista termeistä, kuten avotyöstä, tehostetusta perhetyöstä, intensiivisestä perhetyöstä ja toiminnallisesta perhetyöstä. Monien erilaisten termien lisäksi perhetyössä saatetaan puhua samalla termillä eri tavalla toteutetusta perhetyöstä.

Opinnäytetyömme perustuu kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän perusteisiin. Aineistonkeruun toteutimme teemoittain tehtynä parihaastatteluna. Litteroidun aineiston analysoimme aineistolähtöisellä induktiivisella sisällönanalyysimenetelmällä. Ryhmitellyn aineiston kirjoitimme tulosten muotoon. Opinnäytetyöprosessi lisäsi tekijöidensä tietoa kyseisestä perhetyön muodosta, sekä esittelee yhtä esimerkkiä Tehostetun perhetyön toteuttamisesta ja sen kanssa työskentelevien kokemuksia ja näkemyksiä siitä.

2 Opinnäytetyön tausta

2.1 ILO-hanke

Pääkaupunkiseudun ILO, eli Innovatiiviset lastensuojeluohjelmat-hankkeen tavoitteena oli kehittää lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteitä täydentäviä ja tehostettuja palveluja. Lisäksi ILO-hankkeen tavoitteena oli kehittää palveluja, jotka tuovat uutta erityisosaamista lasten, nuorten ja perheiden auttamiseen sekä uudenlaisia moniammatillisia ja kuntouttavia työtapoja sekä tukea palveluntuottajien verkostoitumista. Hankkeessa kehitettävien palveluiden pyrkimyksenä on mahdollistaa nykyistä vaikuttavammat tukitoimenpiteet varhaisessa vaiheessa ja vähentää sijaishuoltotoimenpiteitä. Kalliolan Kannatusyhdistys ry on osallistunut ILO-hankkeeseen omalla Tehostetun perhetyön projektilla. (Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelma 2005-2007.)

Hankkeeseen osallistuivat pääkaupunkiseudun suurimmat kunnat: Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen sekä kymmenen kilpailutuksen kautta hankkeeseen valikoitunutta palvelun tuottajaa. Lisäksi hankkeessa oli mukana kolme pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulua: Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia ja Laurea-ammattikorkeakoulun Espoon toimintayksikkö.

2.2 Tehostettu perhetyö -projekti

A. Kivistön & J. Viikarin (henkilökohtainen tiedonanto 4.11.2008) mukaan Tehostetun perhetyön projektin on käynnistänyt Kalliolan Kannatusyhdistys ry yhdessä Espoon kaupungin kanssa. Hanke toimii vuoden 2007 elokuusta vuoden 2010 heinäkuuhun. Rakenteen käytännön työille loivat projektissa työskentelevät perhetyöntekijät. Rakenteita luodessaan he sovelsivat eri malleja ja teorioita, kuten ratkaisu- ja voimavarakeskeistä työskentelytapaa, psykososiaalista viitekehystä sekä lapsen ja nuoren kehitysteorioita. Projektissa vaikuttaa myös työntekijöiden omat työ- ja koulutustaustat sekä asiakaslähtöinen työote. Vahvoina taustavaikuttajina toimivat Lastensuojelulaki sekä Kalliolan Setlementin omat arvot.

Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Tehostetun perhetyön tarkoituksena on intensiivisen ja loppua kohdin vähenevän tuen kautta ennaltaehkäistä nuorten pitkäaikaisia laitossijoituksia ja tukea lastensuojeluperheitä vaikeissa elämäntilanteissa. Lisäksi tarkoituksena on tukea itsenäiseen asumiseen siirtyviä nuoria. Tämä Tehostetun perhetyön malli sijoittuu pääkaupunkiseudulle. Tehostettua perhetyötä kohdistetaan Kalliolan vastaanottokodin ja Espoon kaupungin Honkamäen vastaanottokodin kotiutuvien nuorten perheisiin.

Perheet ohjautuvat Tehostetun perhetyön palveluiden piiriin Honkamäen ja Kalliolan vastaanottokotien hoitotyön vastaavien sekä alueiden sosiaalityöntekijöiden kautta. Sosiaalityöntekijä tekee päätöksen sijaishuollon jatkumisesta tai avohuollon tukitoimena tehtävästä työstä. Perhetyöntekijät osallistuvat siirtymävaiheen valmistelutyöhön yhdessä vastaanottokotien työntekijöiden kanssa perhetapaamisen, siirtoneuvottelun sekä tiedonsiirron kautta.

Työskentelyprosessi on kestoltaan yhdestä kolmeen kuukautea. Prosessi aloitetaan alkuneuvottelulla, johon osallistuu asiakasperhe, sekä kaikki heidän kanssaan työskentelevät henkilöt. Alkutyöskentelyvaiheessa perhetyö on intensiivistä ja aktiivisinta: kontaktikertoja on kolmesta viiteen kertaa viikossa. Perhettä motivoidaan ja sitoutetaan työskentelyyn, heidän kanssa tehdään kirjallinen lupa yhteydenpitoon ja tiedonvaihtoon yhteistyötahojen kanssa. Alkutyöskentelyvaiheen tavoitteena on vuorovaikutuksen luominen, yhteistyön rakentaminen, lisätiedon kerääminen sekä tutustuminen perheeseen, tapoihin, rooleihin, tottumuksiin sekä fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen ympäristöön.

Projektissa työskentelevä perhetyöntekijäpari tekee työtään tavoitteellisesti, ja se perustuu yhteistyössä laadittuun asiakassuunnitelmaan. Perheiden tilannetta, tuen tarvetta sekä palveluiden määrää arvioidaan säännöllisin väliajoin. Tehostetun perhetyön tekijät työskentelevät yhdessä ja erikseen nuoren, vanhempien ja koko perheen kanssa. Työskentelyssä hyödynnetään olemassa olevia työmenetelmiä, kuten vanhemmuuden roolikarttaa ja valokuvatyöskentelyä ja niitä sovelletaan perhekohtaisesti. Tapaamisia järjestetään perheen kotona, vastaanottokodissa, Tehostetun perhetyön tiloissa sekä muissa mahdollisissa ympäristöissä. Tehostettu perhetyö tarjoaa konsultaatiopalveluita perheen tukemiseksi muun muassa kerran viikossa olevan puhelinajan muodossa. Asiakaskäynnit, neuvottelut ja yhteydenpito kirjataan asiakastietojärjestelmään.

Tehostetun perhetyön intensiteetti laskee jatkotyöskentelyvaiheessa. Tänä aikana pyritään vahvistamaan perheen sisäistä vuorovaikutusta ja vakiinnuttamaan uusia hyväksi havaittuja toimintatapoja osaksi arkea. Alussa tehtyjä sopimuksia noudatetaan ja niitä muokataan joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti. Jatkotyöskentelyvaiheessa käydään läpi perheen toiveita ja tarpeita jatkotyön suhteen sekä aloitetaan aktiivisesti tuettu palveluohjaus. Tässä vaiheessa tapahtuvaan välineuvotteluun vaaditaan kirjallinen väliyhteenveto. Välineuvottelussa arvioidaan perheen edistymistä, muokataan suunnitelmia, tarkistetaan aikataulua, ja mikäli pidemmän tuen tarvetta ei todeta, päätetään Tehostetun perhetyön työskentelyn päättämisaikakohta.

Loppuvaiheessa työskennellään perheen irtaantumisen helpottamiseksi Tehostetun perhetyön piiristä. Perhettä ohjataan ja tuetaan aktiivisesti jatkotuen piiriin. Vaiheen tavoitteena on perheen voimaannuttaminen ja tukeminen mahdollisimman itsenäiseen selviytymiseen per-

heenä kotona. Perheeltä pyydetään kirjallista palautetta Tehostetusta perhetyöstä. Loppu-neuvottelua varten laaditaan kirjallinen yhteenveto Tehostetun perhetyön toteutumisesta ja perheen edistymisestä suosituksineen. Neuvottelussa käydään läpi perheen kokonaistilanne ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista. Mikäli jatkotuki on todettu tarpeelliseksi, yhteistyöta-hot pyydetään mukaan neuvottelun toimiessa samalla siirtoneuvotteluna.

2.3 Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokodit

Tehostettu perhetyö -projekti toimii Kalliolan vastaanottokodissa sekä Espoon kaupungin Honkamäen vastaanottokodissa. Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n alaisuudessa toimiva Kalliolan vastaanottokoti muodostuu vastaanottoyksiköstä, päiväosastosta sekä Tehostetun perhetyön yksiköstä. Vastaanottoyksikkö tarjoaa lyhytaikaista sijaishuoltoa Espoon kaupungin sijoittamille 13 - 17-vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat pysäytystä, kokonaisvaltaista arviointia ja selvittelyä tilanteessaan. Asiakkaat ohjautuvat vastaanottokotiin Espoon kaupungin nuorten vastaanottokodin, Honkamäen sosiaalityöntekijän tai Espoon kaupungin sosiaali- ja kriisipäivystyksen kautta. Vastaanottokoti on seitsemänpaikkainen, ja siellä nuoren keskimääräinen arviointijakso kestää noin kolmesta neljään kuukauteen. Sijoituksen aikana arvioidaan nuoren ja hänen perheensä tilannetta, tuen tarvetta ja tehdään nuorta koskeva jatkosuunnitelma. (Kalliolan Settlementti 2009.)

Honkamäen vastaanottokoti on kahdeksanpaikkainen 14 - 17-vuotiaille nuorille tarkoitettu Espoon kaupungin vastaanottoyksikkö. Tarkoituksena on, että sijoitukset yksikköön ovat lyhytaikaisia, joiden aikana arvioidaan nuoren ja hänen perheensä tilanne ja tuen tarve. Toiminnan keskeiset toimintamuodot ovat turvallisten puitteiden luominen, usko asiakkaan kykyyn kehittyä, tehokas ja monipuolinen arviointi sekä pyrkiminen tiiviiseen perhe- ja verkostotyöhön. (Espoon kaupunki 2006.)

2.4 Välimaaston palvelut

Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n laatiman hanke-ehdotuksen (2006) mukaan Kalliolan kannatusyhdistys ry aloitti keväällä 2008 uudenlaisen sijoitettujen nuorten ja heidän perheidensä kanssa tehtävän välimaaston palvelun kehittämisen osana ILO-hanketta. Projektin tavoitteena on rakentaa Tehostetun perhetyön malli ja arvioida sen toimivuutta pääkaupunkiseudulla. Tarkoituksena on perhettä tukemalla auttaa lasta palaamaan kotiin tai laitoksesta itsenäistyviä nuoria siirtymisessä tuettuun asumiseen. Projektissa kehitetään uudenlaista Tehostetun perhetyön menetelmää, niin kutsuttua välimaaston palvelua, jonka avulla voidaan vähentää laitossijoituksia.

Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n hanke-ehdotus (2006) esittää vastaanottokotien keskittyvän nykytilanteessa pääosin arviointityöhön sekä sijoituksen suunnitteluun ja toteutukseen, sillä yksiköillä ei ole resursseja ja menetelmiä perheitä tukevien avohoidollisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Tämän vuoksi perheen ulkopuolelle tapahtuvien sijoitusten määrä kasvaa ja sijoitusten taustalla olevat syyt jäävät huomioimatta. Tehostettu perhetyö vähentäisi huomattavasti lasten ja heidän vanhempien kokemaa henkistä kuormittumista ja tukisi perheitä pääsemään kriisistä yli. Huostaanottojen välttäminen vähentäisi lisäksi lastensuojelutyön kustannuksia.

Heinon (2008, 47) näkemyksen mukaan välimaaston perhetyö ymmärretään kättökäsitteenä melko yhtenäisesti käytännöissä siten, että työ keskittyy avohuollon ja sijaishuollon väliseen lastensuojelutyön vaiheeseen. Työn sisältää tutkimusta, selvittelyä, kuntoutusta ja arviointia. Työn tavoitteena on huostaanoton ehkäisy. Välimaaston perhetyön on hyvin monimuotoista; työtä tehdään sekä perheen kotona että intervallihoidoissa erityisyksiköissä ja vertaisryhmissä.

Lastensuojelun sosiaalipalveluita määrittää Lastensuojelulaki (417/2007). 1.1.2008 voimaan tulleen uudistetun lain tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Uusi laki korostaa kasvuoloja kehittävää tehtävää, vanhemmuuden tukea ja ehkäisevän toiminnan tehokasta toteuttamista sekä avohuollon monipuolisten kuntouttavien tukitoimien merkitystä. Lastensuojelulain määrittämät tavoitteet pyritään takaamaan lapsi - ja perhekohtaisella lastensuojelulla. Sen muotoja ovat lastensuojelutarpeen selvitys, avohuollon tukitoimet, lapsen kiireellinen sijoitus, huostaanotto, sijaishuolto sekä jälkihuolto (Taskinen 2007.)

2.5 Opinnäytetyön aihe ja yhteys hankkeeseen

Suoritimme opinnäytetyömme osana ILO - hanketta. Hankkeen tarkoituksena on lisätä kaupunkien, yksityisten palvelutuottajien ja muiden lastensuojelualan toimijoiden verkostoitumista. Lisäksi hankkeessa on tarkoitus kehittää asiakaslähtöisesti huostaanottoja ehkäiseviä välimaaston lastensuojelupalveluita. (Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelma 2005-2007.)

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvailla minkälaisia kokemuksia Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöillä sekä Tehostetun perhetyön tekijöillä on uudesta Tehostetun perhetyön mallista ja sen kehittämisestä, sekä kuvailla heidän näkemyksiään Tehostetun perhetyön tulevaisuudesta.

3 Lastensuojelun perhetyö ja vastaanottotyö

3.1 Lastensuojelun perhetyö

Nätkinin ja Vuoren (2007, 7-8) sekä Heinon (2008) kuvauksen mukaan käsite perhetyö on monimutkaisesti määriteltävissä. Varsinaista ammatillista perhetyön kenttää ei ole, ja eri työryhmät määrittävät tekemäänsä perhetyötä oma toimintakontekstinsa ja perustehtävänsä kautta. Lastensuojelussa esiintyy perhetyötä eri asiakasprosessin vaiheissa eri muodoissa.

Lastensuojelulaki (417/2007) määrittää perhetyön kuuluvan lastensuojelun avohuollon yhdeksi tukitoimeksi. Lastensuojelun perhetyö voi olla avohuollon tukitoimen lisäksi huostaanoton lakkauttamisvaiheessa perheelle annettavaa perhetyötä. Perhetyö perustuu tehtyyn lastensuojelutarpeen selvitykseen, asiakassuunnitelmaan sekä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tekemään päätökseen perhetyön aloittamisesta. Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n (2006) Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokodeissa tarjoama Tehostettu perhetyö ajoittuu asiakasprosessissa huostaanoton jälkeiseksi pitkäaikaissijoituksia ehkäiseväksi perhetyöksi.

Perhetyön kohteena ovat perhe ja sen jäsenet. Perheen kanssa työskennellään muun muassa auttamalla, neuvomalla, kannustamalla, aktivoimalla ja tarjoamalla. Ammattilaisten huoli perheestä ohjaa työskentelyä ja saa sen liikkeelle. Perhetyöllä pyritään edistämään perheen hyvinvointia, ennalta ehkäisemään ongelmia ja korjaamaan jo syntyneitä ongelmia. Perhetyötä määrittävät myös toteutustapa ja palvelusektori.

Kaikko (2005, 13) ja Klap (2005, 93-94) kuvaavat perhetyötä voitavan toteuttaa perhekohtaisina työskentelyinä ja yhteisöllisinä perhetyömalleina. Näistä esimerkkeinä voidaan mainita muun muassa keskustelut ja haastattelut, sukupuut ja verkostokartat. Muita perhetyön toteuttamismalleja ovat toiminnalliset leirit ja kerhot, kodinhoitoapu, erilaiset vertaisryhmät ja kotikäynnit. Perhetyössä pidettävillä asiakkaan ja työntekijän välisillä keskusteluilla pyritään perhetilanteen kohentamiseen.

Perhetyö on keskeinen osa lapsen hoito- ja kasvatusprosessia. Perheen osallistuminen lapsen kasvatus- ja hoitoprosessiin ei aina tarkoita sitä, että yhteistyön tavoitteena olisi lapsen paluu takaisin kotiin. Verkostojen tuki on hyvin merkittävä myös lapsen siirtyessä jatkosijoitukseen tai aloittaessaan itsenäisen elämän. (Klap 2005, 79.) Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokodeissa toteutetun Tehostetun perhetyön keskeinen osa-alue on lasten perheiden kannustaminen, jotta he kykenevät tukemaan lasta näissä siirtymävaiheissa (Kalliolan Kannatusyhdistys ry 2006).

Myllärniemi (2007, 9) ja Klap (2005, 88) kuvaavat lastensuojelun perheiden tilanteita usein melko vaikeiksi ja pahasti kriisiytyneiksi. Lapsien ja vanhempien väliset suhteet saattavat usein olla jo rikkonaiset. Perhetyön asiakasperheissä on usein riskitekijöitä, jotka vaativat perhetyön aloittamista mahdollisimman varhaisessa lastensuojeluasiakkuuden vaiheessa. Käytännössä perhetyö aloitetaan kuitenkin usein liian myöhään sekä lastensuojeluprosessin että perhetyön ehkäisevän tavoitteen kannalta. Kriisityneissä tilanteissa ja mahdollisesti jo huostaanottoon johtaneissa tapauksissa tarvitaan intensiivisempää tukea perheille, jota esimerkiksi Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Tehostettu perhetyö tarjoaa.

3.1.1 Tehostettu perhetyö lastensuojelussa

Tehostettu perhetyö näyttäisi olevan melko tuntematon käsite ammatillisessa kirjallisuudessa. Heino, Berg & Hurtig (2000, 10) nostavat esille terminologisen sekavuuden perhetyöstä puhuttaessa. Heidän mukaan puhutaan perhekuntoutuksesta sekä perhetyön erilaisista termeistä, kuten avotyöstä, tehostetusta perhetyöstä, intensiivisestä perhetyöstä ja toiminnallisesta perhetyöstä. Monien erilaisten termien lisäksi perhetyössä saatetaan puhua samalla termillä eri tavalla toteutetusta perhetyöstä.

Pitkänen (2007, 18-19) esittelee Turun seudulla toteutettua intensiivistä perhehoitoa, jossa koko perhe sijoitetaan laitokseen lasten huostaanoton ehkäisemiseksi. Tässä kyseisessä mallissa perheet asuvat tuetusti asunnossa, jossa on aluksi ympärivuorokautinen päivystys ja tuki vähenee loppua kohden, sillä tavoitteena on saada perhe selviämään omillaan. Hoito kestää kolmesta kuuteen kuukauteen.

Vantaalla on toteutettu intensiivistä perhetyötä, jossa apua on viety kotiin lastensuojelun asiakasperheiden tueksi ja avuksi. Heino (2008, 33-34) esittelee intensiivistä perhetyötä, jossa hanke on sijoitettu osaksi perhekuntoutuskeskusta ja lastensuojelun avopalveluja. Hankkeen tavoitteena oli vähentää lasten sijoituksia sekä estämällä että purkamalla sijoituksia. Hankkeessa työskentely jakautui tutustumisvaiheeseen, varsinaiseen työskentelyyn sekä lopuneuvotteluun. Intensiiviperhetyössä käytettiin monia eri menetelmiä vaihtelevasti tarpeiden mukaan eri perheiden kanssa.

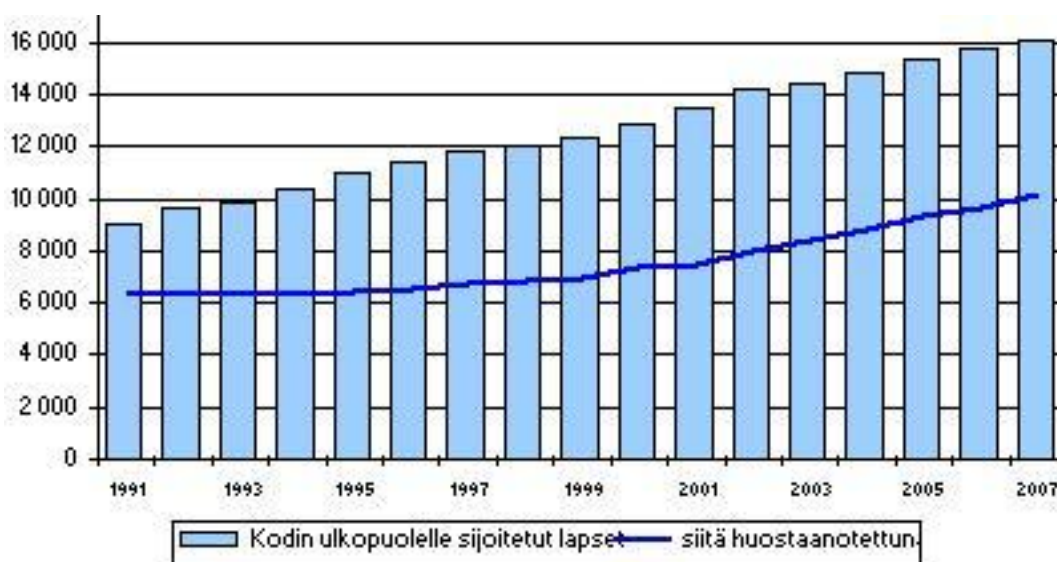
Heino ym. (2000, 188) kuvailevat perhekuntoutuksen määritelmäksi ympärivuorokautisen hoidon ja kuntoutuksen, laaja-alaisen, monimuotoisen ja toiminnallisen kuntoutuksen. Lisäksi koko perhe on kuntoutuksessa samanaikaisesti, ja hoito tapahtuu suunnitelmallisesti kokonaisuutena samassa paikassa. Kotiin vietävässä perhetyössä mielestämme etuna on, että uudet perhetyön kautta omaksutut mallit ja ratkaisut jäävät paremmin arjen käyttöön ja ne omakсутaan perusteellisemmin osaksi perheen elämää.

3.1.2 Nuoret ja heidän perheensä perhetyön asiakkaina

Lastensuojelulain (417/2007 6 §) mukaan lapsena pidetään alle 18 -vuotiasta ja nuorena 18 - 20-vuotiasta. Opinnäytetyömme perhetyön kohteena olevat lapset ovat 13 -18 -vuotiaita ja näin ollen heitä nimitetään lapsiksi, vaikka puhekielessä heidän ikäisiään ajatellaankin usein nuorina. Useat ammatilliset lähteet ja opinnäytetyömme haastateltavat puhuvat nuorista, myös opinnäytetyössämme käytämme tätä termiä.

Lasten ja heidän perheidensä kanssa on tavoitteena tehdä perhetyötä koko lastensuojelupolun ajan. Perhetyötä tehdään ennaltaehkäisevästi lastensuojelun avohuollossa sekä sijais - ja jälkihuollossa. Perhetyötä tehdään hyvin monimuotoisesti ja eri tavalla eri paikoissa. Tämän takia perhetyön todellista määrää ei voida luotettavasti ja yksioikoisesti tilastoida. Suuntaviivoja perhetyön määrästä antaa kuitenkin tilastot lasten ja nuorten määristä avo-, sijais- ja jälkihuollossa.

Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden kokonaismäärä on valtakunnallisen tilaston mukaan kymmenessä vuodessa kaksinkertaistunut: avohuollon asiakkaina olleiden lasten ja nuorten määrä on lisääntynyt 30 000:sta 60 000:een. Viime vuosina kasvu on tasaantunut ja määrä on jäänyt alle 60 000 lapsen ja nuoren. (Heino, 2008, 10.)

Kuvio 1. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret vuosina 1991 - 2007 (Stakes 2009).

Vuonna 2007 oli kodin ulkopuolelle sijoitettuna 16 059 lasta ja nuorta. Alle 18 -vuotiaista lapsista oli 1,2 % sijoitettuna kodin ulkopuolelle. Lastensuojelun avohuollon asiakkaita oli kaikkiaan 62 485 lasta ja nuorta vuonna 2007, näistä uusien asiakkaiden osuus oli 31 %. (Stakes 2008.)

Vuosittain huostaanottotilanne koskettaa tuhansia lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään. Huostaanottotilanteessa lapsi tai nuori joutuu usein asettumaan vanhempiaan vastaan. Lapsi tai nuori saattaa tuntea syyllisyyttä ja häpeää kokiessaan joutuvansa kavaltamaan vanhempansa sanomalla ääneen heidän heikkouksiansa kasvattajina. Näissä tunnepitoisissa ja kriisiytyneissä tilanteissa koko perheelle pitäisi tarjota riittävää kriisiapua. Lapselle tai nuorelle pitää osoittaa, että hänet hyväksytään ja hänelle annetaan aikaa kokea tilanteen esiin nostamia tunteita. Vanhemmille tulisi myös järjestää mahdollisuus käsitellä tilannetta. Tämä edistäisi myös lapsen toipumista kriisistä. (Pölkki 2008, 171-172.)

3.2 Vastaanottotyö lastensuojelussa

Lastensuojelulaki (417/2007) ei määrittele vastaanottotoimintaa, sillä sen ei katsota olevan käsitteenä riittävän vakiintunut. Määrittelemättömyyden takia vastaanottotoimintaa ei tarkastella erikseen erilaisissa julkaisuissa ja tilastoissa. Saastamoisen (2008, 86-87) lisäksi Lastensuojelun käsikirjassa (2008) määritellään vastaanottokoti lastensuojeluyksiköksi, jonka tarkoitus on tarjota lyhytaikaista sijoitusta ja tilanteen arvioimista sitä tarvitseville lapsille ja nuorille. Usein sijoitusten kiireellisen luonteen vuoksi arviointityön lisäksi suuressa osassa on lapsen ja hänen perheensä kanssa tehtävä kriisityö.

Sekä Honkamäen (Espoon Kaupunki 2006) että Kalliolan vastaanottokodin (Kalliolan Settlementti 2009) ja Lastensuojelun käsikirjan (2008) mukaan sijoitukset vastaanottokotiin kestävät tavallisesti korkeintaan kuusi kuukautta. Lapsen perushoidon lisäksi sijoituksen aikana työskennellään perheen kanssa sekä arvioidaan ja selvitetään lapsen ja hänen perheensä tilannetta, tuen tarvetta ja jatkamista vastaanottokotijakson jälkeen. Tavoitteena on löytää yhdessä lapsen, lapsen perheen ja yhteistyötahojen kanssa ratkaisu, joka on lapsen etujen mukainen. Vastaanottokotijakson aikana valmistellaan myös tarvittaessa lapsen siirtymistä pitkäaikaiseen sijoitukseen paikkaan, joka vastaa lapsen tarpeita.

Lastensuojelulaitoksien ja niihin rinnastettavien yksiköiden toiminnan yleisistä edellytyksistä säädetään Lastensuojelulaissa (Saastamoinen 2008, 86). Laissa (417/2007) säädetyt asetukset lastensuojelulaitoksien kasvuoloista, toimitiloista, yksiköiden koosta ja henkilöstön määristä ja kelpoisuudesta määrittävät siten myös vastaanottokoteja. Asetusten toteutumista ja laatua valvoo sijoittajakunnan ja sijoituskunnan sosiaalitoimet sekä lääninhallitus.

3.3 Perhetyö vastaanottotoiminnassa

Lastensuojelun käsikirja (2008) nostaa esille perhetyön merkityksen sijoitetun lapsen perushoidon, arvioinnin ja kriisityön rinnalla vastaanottokodin työskentelyssä. Varsinaisen per-

hetyön ja perhetapaamisten lisäksi lapsen perhettä tuetaan arjen vanhemmuudessa, motivoi-
daan yhteydenpitoon sijoitetun lapsen kanssa ja autetaan ymmärtämään perheen tilannetta.
Lisäksi vanhempia tuetaan oman kriisin selvittämisessä sekä motivoidaan tarvittaessa hakeu-
tumaan itse hoitoon. Pölkki (2008, 172) tuo esille, että lyhytaikaisten sijoitusten yhteydessä
on syytä korostaa vanhempien tukemista: vastuun säilyttämistä, kuormituksen jakamista ja
leimaamatonta tukea. Vanhempi - lapsi -suhteen ylläpidon ja tukemisen tavoitteena on eh-
käistä huostaanotto sekä suhteen katkeaminen.

Esimerkiksi Kalliolan vastaanottokodissa perhetyötä toteutetaan nuoren ja hänen perheensä
tarpeita vastaavalla tavalla. Vastaanottokodilla on työvälineenä perhetyön kansio, jossa on
materiaaleja ja työkaluja perheiden kanssa työskentelyyn. Näitä ovat esimerkiksi erilaiset
roolikartat. Perhetyötä sovelletaan jokaisen asiakkaan kohdalla erikseen, ja perhetyö on yksi
osa vastaanottokodin tekemästä arviointityöstä. Omaohjaajat tapaavat nuoren perhettä tilan-
teen mukaan jopa viikoittain. (A. Kivistö & J. Viikari, henkilökohtainen tiedonanto 4.11.2008.)

4 Opinnäytetyön toteutus

4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvailla, minkälaisia kokemuksia Kalliolan ja Honkamäen
vastaanottokotien työntekijöillä sekä Tehostetun perhetyön tekijöillä on uudesta Tehostetun
perhetyön mallista ja sen kehittämisestä, sekä kuvailla heidän näkemyksiään Tehostetun per-
hetyön tulevaisuudesta.

Opinnäytetyömme tutkimuskysymykset ovat seuraavanlaiset:

- 1) Minkälaisia kokemuksia Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöillä ja Tehos-
tetun perhetyön tekijöillä on uudesta Tehostetun perhetyön mallista ja sen kehittämisestä?
- 2) Minkälaisia näkemyksiä Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöillä ja Tehos-
tetun perhetyön tekijöillä on Tehostetun perhetyön tulevaisuudesta?

4.2 Kvalitatiivinen tutkimus ja tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyömme tutkimuskysymysten luonteen takia työmme perustuu kvalitatiiviseen eli
laadulliseen tutkimukseen. Tällöin merkityksellistä on tutkittavan kohteen, todellisen elämän,
kuvaaminen mahdollisimman kokonaisvaltaisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161).
Koska tarkoituksenamme oli kuvata kokemuksia ja näkemyksiä, ei ole mielekästä pyrkiä vah-
vistamaan tunnustettuja väittämiä, vaan löytää tutkimuskohteesta uusia tosiasioita. Koska

aineistoa tulkitaan aina subjektiivisesti, on tutkimuksessa syytä ottaa huomioon, että tutkijan omat arvolähtökohdat muovaavat osaltaan tuloksista syntyvää tulkintaa. Tuomi ja Sarajärvi (2009, 28) kutsuvatkin laadullista tutkimusta ymmärtäväksi tutkimukseksi, johon liittyy tutkitavan kohteen tarkoituksen tai mielekkyyden ymmärrys.

Hirsjärvi ym. (2009, 164) määrittelee kvalitatiivisen tutkimuksen tyypillisiksi piirteiksi kokonaisvaltaisen tiedon hankinnan ihmistä tiedon keruun välineenä käyttäen, tarkoituksenmukaisen tutkittavien valinnan, induktiivisen analyysin käytön, ja tutkittavien ainutlaatuisen ”äänen” esiin tuomisen ja tutkimussuunnitelman hioutumisen prosessin aikana. Opinnäytetyöprosessimme noudatti kaikilta osin näitä piirteitä: suoritimme aineistonkeruun parihaastatteluna teemahaastattelulla, sisällönanalyysin induktiivisena aineistolähtöisenä sisällönanalyysina, tutkimuskysymyksemme, ja teoreettinen taustamme tarkentuivat prosessin aikana ja tuloksissa kuvaamme tutkittavien subjektiivisia kokemuksia aiheesta.

4.3 Tutkimusaineiston kerääminen

Opinnäytetyötämme varten haastattelimme Tehostetun perhetyön piirissä työskenteleviä työelämän edustajia. Haastateltavat on valittu yhdessä Tehostetun perhetyön perhetyöntekijöiden kanssa. Haastattelimme opinnäytetyöhömmme kahta Tehostetun perhetyön työntekijää, Kalliolan vastaanottokodin hoitotyön vastaavaa ja yhtä Kalliolan vastaanottokodin ohjaajista, sekä Honkamäen vastaanottokodin sosiaalityöntekijää sekä yhtä Honkamäen vastaanottokodin ohjaajista. Yhteensä haastateltavia oli kuusi henkilöä.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on tuoda esiin kattavasti ja monipuolisesti sekä esimiesten että ohjaajien kokemuksia perhetyöstä, jonka valittu otos mahdollistaa. tämän. Honkamäen ja Kalliolan vastaanottokodeissa on alkanut Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n uusi Tehostetun perhetyön malli, ja tämän vuoksi molempien vastaanottokotien henkilökunnan ääni on luotettavuuden kannalta tärkeää tuoda esiin. Lisäksi molempien vastaanottokotien huomioiminen opinnäytetyössä lisää työmme luotettavuutta ja kattavuutta.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa suositaan aineistonkeruutapoja, joissa tutkittavien näkökulma ja ääni pääsevät esille. Näitä tapoja ovat muun muassa teemahaastattelu ja ryhmähaastattelu. (Hirsjärvi ym. 2009, 160.) Opinnäytetyömme toteutimme pareittain tapahtuvana teemahaastatteluna. Kuuden henkilön yksilöhaastattelut olisivat tuottaneet valtavasti käsiteltävää aineistoa tekijöiden määrän, aikataulun ja työn laajuuden huomioon ottaen ja toisekseen teemahaastattelulla haastateltavilla on mahdollisuus nostaa esiin uusia ja odottamattomiakin näkökulmia.

Haastattelu verrattuna muihin tiedonkeruumenetelmiin tarjosi mahdollisuuden säädellä aineiston keruuta tilanteen ja haastateltavat huomioon ottaen. Tämän lisäksi teemahaastattelu palveli opinnäytetyömme tarkoitusta sillä, ettei se edellyttänyt yhteistä kokemusta haastateltavilta, vaan lähti oletuksesta, että kaikkia yksilön kokemuksia voidaan tutkia tällä menetelmällä. Teemahaastattelu ottaa huomioon ihmisten tulkinnat, kokemukset ja merkitykset asioista. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 48.)

Hirsjärvi ym. (2009, 210-212) kuvaavat käyttämäämme parihaastattelua yhdeksi ryhmähaastattelun muodoksi, jolloin se toimii ryhmähaastattelun ohjeiden mukaisesti. Ryhmähaastattelun etuna on ryhmänjäsenten kontrolli toisiinsa sekä mahdollisuus saada paljon tietoa samalla kertaa. Ryhmän jäsenet voivat auttaa toisiaan muistamaan joitakin asioita tai toisaalta estää kertomasta tietyntylaisia asioita. Haastatteluissamme parit auttoivat toisiaan esimerkiksi ideoimaan.

Suoritimme opinnäytetyömme aineistonkeruun kolmena parihaastatteluna teemahaastattelun muodossa. Jaoimme haastateltavat kolmeksi pariaksi työpaikkojen perusteella. Ensimmäiseen haastatteluun osallistuivat kaksi Tehostetun perhetyö hankkeen uutta perhetyöntekijää, toiseen kaksi Kalliolan vastaanottokodin työntekijää ja kolmanteen haastatteluun osallistuivat Honkamäen vastaanottokodin kaksi työntekijää. Nauhoitimme kaikki haastattelut.

Jakamalla haastateltavat kolmeksi pariaksi työpaikkojen perusteella, aineistosta oli mahdollista erottaa eri työpaikoista johtuvat erot vastausten sisällöstä. Uusien perhetyöntekijöiden haastatteleminen erikseen muista työntekijöistä oli perusteltua, sillä heillä ei ollut mahdollisuutta ottaa osaa keskusteluun vastaanottokodeissa aiemmin tehdystä perhetyöstä. Tämän lisäksi haastattelupareina oleville toisten työn sisältö ja vaatimukset ovat tuttuja entuudestaan, joten näiden asioiden käsittely ei vienyt aikaa haastattelutilanteesta.

Kaikissa suorittamissamme haastatteluissa oli rento tunnelma ja hyvä kontakti haastateltavien ja haastattelijoiden kesken. Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöille suoritettut haastattelut olivat pituudeltaan noin tunnin mittaisia, Tehostetun perhetyön tekijöille tehty haastattelu kesti alle tunnin. Ensimmäinen suorittamamme haastattelu oli Kalliolan vastaanottokodin työntekijöille, jonka jälkeen haastattelimme Honkamäen vastaanottokodin työntekijöitä. Viimeisen, kolmannen haastattelun suoritimme Tehostetun perhetyön tekijöille.

Kalliolan vastaanottokodissa suoritettu haastattelu eteni loogisesti eteenpäin ja teemat seurasivat toisiaan luonnollisesti. Kalliolan vastaanottokodin työntekijät keskittyivät aiheeseen ja tuntuivat myös itse hyötyvän asiaan paneutumisesta oivaltamalla ideoita Tehostetun perhetyön jatkoon ja kehitykseen. Kalliolan vastaanottokodissa suoritettussa haastattelussa pysyttiin

aiheessa, lisäkysymyksiä ei tarvittu ja kaikki teemat tulivat käsitellyiksi. Haastattelu suoritettiin rauhallisessa tilassa ilman häiriöitä.

Honkamäen vastaanottokodissa suoritetussa haastattelussa haastattelu eteni hyvin keskustelun muodossa, ja keskustelussa oli mukana paljon huumoria ja naurua. Haastateltavien vastaukset olivat lyhyitä ja ytimekkäitä ja keskustelu aktiivista. Haastateltavat pyysivät selvennystä muutaman kerran ja palasivat aikaisempiin kysymyksiin. Haastattelijat tekivät yhteenvetoja, ja haastateltavat olivat kiinnostuneita aiheesta ja pohtivat teemoja. Honkamäen vastaanottokodissa suoritetussa haastattelussa häiriötekijänä oli, että toinen haastateltavista joutui työnsä vuoksi pitämään puhelintaan päällä ja joutui kerran haastattelun aikana poistumaan tilan ulkopuolelle hetkeksi puhumaan. Haastattelussa kaikki teemat saatiin käsiteltyä. Haastattelun aikana keskusteltiin myös asioista, jotka eivät liittyneet aiheeseen.

Tehostetun perhetyön tekijöille suoritettu haastattelu tapahtui muita haastatteluja pienemässä ja ahtaammassa tilassa. Ilmapiiri oli haastattelun aikana asiallinen ja keskustelu pysyi aiheessa. Haastateltavien vastaukset haastattelussa olivat lyhyitä ja napakoita. Tehostetun perhetyön tekijöiden haastattelussa haastateltavista toinen osapuoli oli selvästi toista osapuolta aktiivisempi.

4.4 Aineiston analyysi

Sisällönanalyysi on perusanalyysimenetelmä, jota voidaan käyttää lähes kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 91). Vilkan (2005, 140) mukaan sisällönanalyysi voidaan tehdä joko aineisto- tai teorialähtöisenä sisällönanalyysinä. Opinnäytetyössämme käytimme aineistolähtöistä eli induktiivista sisällönanalyysia. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissa tavoitteena on löytää tutkimusaineistosta jonkinlainen teemojen mukainen tyyppilinen kertomus.

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissa lähdetään liikkeellä siitä, että päätetään, mistä kertomusta lähdetään etsimään. Tämän jälkeen aloitetaan tutkimusaineiston pelkistäminen, joka tarkoittaa, että tutkimusaineistosta karsitaan epäolennainen tieto. Tieto tiivistetään tutkimuskysymyksen mukaiseksi, ja tutkimusaineisto ryhmitellään uudeksi johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Tutkimuksen tuloksena ryhmittelystä muotoutuu käsitteitä ja luokitteluja.

Induktiivisen aineiston analyysi voidaan jakaa karkeasti kolmivaiheiseksi prosessiksi, johon kuuluu aineiston redusointi eli pelkistäminen, aineiston ryhmittely eli klusterointi ja abstrahointi eli teoreettisten käsitteiden luominen. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108-112.) Redusointivaiheessa aineistosta karsitaan tutkimukselle epäolennainen pois ja etsitään materiaalista tutkimuskysymysten mukaisia ilmaisuja. Klusteroinnissa aineistosta koodatut alkuperäisilmai-

sut käydään huolella läpi ja aineistosta etsitään samankaltaisuutta ja/tai eroavaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Samaa asiaa tarkoittavat käsitteet ryhmitellään ja yhdistellään luokaksi, ja nimetään luokan sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Aineiston klusterointia seuraa abstrahointi, jossa valikoidun tiedon perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä. Abstrahoinnissa edetään alkuperäisilmausten käyttämistä kielellisistä ilmauksista teoreettisiin käsitteisiin ja johdopäätöksiin.

Aloitimme sisällönanalyysin litteroimalla haastattelunauhat. Luotettavuuden ja aineistoon tutustumisen vuoksi molemmat opinnäytetyön tekijät kävivät läpi kaikki nauhat kahteen kertaan. Litteroitua aineistoa tuli yhteensä 57 sivua, josta yhden haastattelun osuus oli 27 sivua ja kahden muun 15 sivua. Aineiston prosessoinnin aloitimme tulostamalla litteroidut haastattelut ja syventymällä niihin kertaalleen. Loimme aluksi jokaiselle haastattelulle oman taulukon, johon poimimme litteroidusta materiaalista kaiken tutkimuskysymykseen liittyvän. Kokeilemalla huomasimme, että ainoa aineistoomme soveltuva analyysiyksikkö oli asiakokonaisuus, sillä haastateltavat keskustelivat aiheesta laaja-alaisesti pohtien ja toivat esiin lyhyesäkin puheenvuorossa useita näkökulmia eri aiheisiin.

Alkuperäisilmausujen pelkistäminen eli redusointi osana aineiston prosessointia oli välttämättöntä, sillä analyysitaulukot venyivät yhteensä yli sataan sivuun ja keskeisen sisällön hahmottaminen pitkistä alkuperäisilmauksista oli työlästä. Tämän jälkeen kokeilimme pitkään erilaisia lähestymistapoja aineistoomme, ja prosessin aikana materiaalin keskeinen sisältö kävi hyvin tutuksi. Analyysiprosessin edetessä yhdistimme haastattelutaulukot yhdeksi kokonaisuudeksi, ja aineistoon perehtymisen myötä taulukko tiivistyi hieman yli 90 sivuun.

Klusterointi- eli ryhmittelyvaiheessa pelkistetyistä ilmauksista samankaltaisuuksien löytäminen ja niiden yhdisteleminen alaluokiksi tapahtui syvän aineiston perehtymisen vuoksi melko sujuvasti. Käytimme erilaisia väri- ja symbolikoodeja merkitsemään luokkia, ja luotettavuuden lisäämiseksi teimme aineiston ryhmittelyä kaikissa vaiheissa päällekkäin ja muodostimme niistä varsinaisen analyysitaulukon. Analyysiprosessin aikana myös tutkimuskysymys tarkentui ja sitä kautta osa aineistosta rajautui pois, joten varsinainen analyysitaulukko oli 71 sivun pituinen. Aineistonanalyysi jäi opinnäytetyössämme aineiston ryhmittelyn tasolle, jolloin teoreettisten käsitteiden muodostaminen, eli abstrahointi jäi pois.

5 Tutkimustulokset

Tässä luvussa on esitelty tutkimustulokset sisällönanalyysissa syntyneiden pääluokkien mukaan. Tulokset on jäsennetty tutkimuskysymysten pohjalta siten, että ensin esitellään Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöiden sekä Tehostetun perhetyön tekijöiden kokemuksia uudesta tehostetun perhetyön mallista ja sen kehityksestä. Tämän jälkeen esitel-

lään Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien sekä Tehostetun perhetyön tekijöiden näkemyksiä Tehostetun perhetyön tulevaisuudesta. Esiteltävät tulokset ovat haastateltavien subjektiivisia kokemuksia ja näkemyksiä Tehostetusta perhetyöstä ja sen tulevaisuudesta.

Tuloksia on havainnollistettu haastateltavien puheesta otetuilla suorilla lainauksilla. Haastateltavien kommentteista on valittu parhaiten kutakin käsiteltävää aihetta kuvaavia ilmaisuja. Haastateltavat on numeroitu yhdestä kuuteen ja koodattu kirjaimilla haastateltavan työpaikan mukaan. Lainausten perään on merkitty haastateltavan työpaikkaa kuvaava kirjain sekä numero. Kalliolan vastaanottokodin työntekijöitä kuvataan koodeilla K1 ja K2. Honkamäen vastaanottokodin työntekijöitä kuvataan koodeilla H3 ja H4. Tehostetun perhetyön tekijöitä kuvataan koodeilla T5 ja T6.

5.1 Tehostettu perhetyö

5.1.1 Tehostetun perhetyön suunnittelu ja tarkoitus

Tehostetun perhetyön koettiin olevan suunnattu vastaanottokotien yhteydessä toimivaksi. Kalliolan vastaanottokodissa suunnittelutyössä mukana ollut haastateltava koki Tehostetun perhetyön suunnittelutyön lähteneen vastaanottokotien arjesta, ja projektin tarkoituksena on ollut palvella kahta vastaanottokotia ja jatkaa vastaanottokodissa aloitettua arviointityötä. Haastattelussa kävi ilmi, että Tehostettu perhetyö on jo suunnitteluvaiheessa suunnattu Espoon kaupungille tarjottavaksi palveluksi.

”Mut se on tän projektin ja yksikön se mistä todella pidetään kii, et se palvelee kahta vastaanottokotia ja jatkaa niin sanotusti sitä hyvin alotettua arviointityötä ja sit tekee ne muut tahot sitä.” K1

Haastatteluissa todetaan, että vastaanottokotien näkökulmasta Tehostettu perhetyö on palvellut heidän työskentelyään kotiutuksen tukena. Haastateltavat kokivat Tehostetun perhetyön tuovan lisäarvoa tilanteissa, joissa nuoren kotiuttaminen on epävarmaa tai alueen sosiaalityön tarjoama tuki ei ole riittävää. Vastaanottokotien työntekijät kokivat, että he uskaltavat Tehostetun perhetyön tarjoaman tuen avulla kotiuttaa nuoren myös epävarmoissa tilanteissa. Tehostetun perhetyön tarjoama tukitoimi koettiin olevan edellytyksenä kotiuttamisissa ja sen katsottiin ansaitsevana paikkansa välttämällä yhdenkin nuoren pitkäaikaisen sijoituksen vuodessa.

”Mutta kylhän toi on niinku helpottavaa, tavallaan uskaltaa niinku ehkä niinku vähän köykäsemmin eväin pistää nuorta niinku kotiin ainaki kokeilemaan” H4

Vastaanottokotien työntekijät toivat haastatteluissa ilmi, että he kokevat Tehostetun perhetyön työskentelyn olevan vaihtoehtona sijoittamiselle. Haastateltavien mukaan vastaanottokodeissa on ollut aikaisemminkin perheitä, joissa nuoren sijoittamiselta olisi välttytty Tehostetun perhetyön tarjoaman tuen avulla. Haastateltavat kokivat tärkeänä, että perheeseen säilyy kontrolli Tehostetun perhetyön kautta vastaanottokotijakson jälkeenkin. Vastaanottokodin työntekijät kokivat Tehostetun perhetyön tarjoaman tuen ja kontrollin ehkäisevän kotiutuksen aikana mahdollisia ongelmia.

”ku ne joutuu paniikkii ku ulkoota tulee niin isot paineet nuorelle ja perheelle ni nehän seisoo vaik päällään sen kuukauden, et kaikki menee just ku pitää. Mut sitte ku se kotiutus tapahtuu, ni on suuri vaara et se lysähtää ihan saman tien. Ja asiat on niinku ennenki ja siin vaiheessa ois niinku hyvä et olis Tehostettu mukana” H4

Tehostetun perhetyön tarkoitus koettiin haastatteluissa jatko - ja pitkäaikaissijoituksia ehkäiseväksi. Sen tarjoaman intensiivisen tuen avulla koettiin voitavan ehkäistä sijoituksia, asiakasprosesseissa, joissa kotiutuminen on mahdollista. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat lisäksi työllänsä olevan tarkoitus voimaannuttaa perhettä ja luoda uskoa perheen tulevaisuuteen. Vastaanottokodissa työntekijät erottelivat vastaanottokodin tekemän perhetyön ja Tehostetun perhetyön toisistaan sillä, että vastaanottokodin tarkoituksena on kerätä tietoa ja arvioida perheen tilannetta. Tehostettu perhetyö jatkaa vastaanottokodin aloittamaa työtä pidemmälle omalla työskentelyllään.

”---voimaannutetaan sitä ja sitä kautta niinku uskoo perheelle, et tästä voitulla hyvä juttu” T6

Haastatteluissa kävi ilmi, että Tehostetun perhetyön projektin suunnittelutyö on tehty Kalliolassa, ja jonka vuoksi myös Kalliolan vastaanottokodin työntekijät ovat olleet Honkamäen vastaanottokodin työntekijöitä lähemmin mukana suunnittelutyössä. Kalliolan vastaanottokodin haastateltavista toinen osapuoli oli ollut mukana projektin suunnittelussa mukana jo aivan ensivaiheista. Kalliolan vastaanottokodissa Tehostettua perhetyötä on esitelty työryhmälle jo suunnitteluvaiheessa, ja ensimmäisen kerran se on ollut esillä vuonna 2006. Tehostetun perhetyön idea on myös lähtenyt Kalliolan vastaanottokodin tuntumasta ja kokemuksista. Suunnittelutyössä mukana ollut työntekijä kokee myös, että Tehostetun perhetyön projekti on pysynyt hyvin samankaltaisena koko suunnittelu - ja toteutusajan. Hänen mukaansa Tehostetun perhetyön tekijät ovat viimeistelleet projektin sisällön ja menetelmät, mutta projektin pohja on pysynyt samana.

Honkamäen vastaanottokodissa sen sijaan on kokemus, että he eivät ole päässeet osallistumaan projektin suunnittelutyöhön, ja suunnitteluvaihe on näyttäytynyt heille esittelynä. Honkamäen vastaanottokodissa koettiin, että Kalliolan Kannatusyhdistys ry on kehittänyt projektin sekä määritellyt työajan ja asiakkuuksien määrän. Honkamäen vastaanottokodissa työntekijät kokivat Kalliolan vastaanottokodin työntekijöillä olevan enemmän tietoa projektista sekä etua Tehostetun perhetyön tekijöiden kanssa samoissa tiloissa toimimisesta, jolloin myös Tehostetun perhetyön vienti vastaanottokodin omaan työskentelyyn on ollut helpompaa. Lisäksi he kokivat, että Tehostetun perhetyön projektin kehitys ei näy heille eivätkä he voi siihen vaikuttaa.

”Ja se tietenkin pitää muistaa --- että koko projektin idea on lähtenyt meidän kokemuksista---se on lähtenyt Kalliolan vastaanottokodin niinku sellasesta tunteumasta ---” K1

”---eli me ei olla päästy siihen vaikuttamaan yhtään, eli se on Kalliolan niinku tuote.” H3

5.1.2 Tehostetun perhetyön valikoitu asiakkuus

Ensimmäiset asiakkaat aloittivat Tehostetussa perhetyössä kesäkuun 2008 alussa. Vastaanottokodit varmistavat Tehostetun perhetyön tekijöiltä Tehostetun perhetyön paikkatilanteet. Tehostetun perhetyön tekijät osallistuvat myös vastaanottokotien tiimeihin, jossa he saavat tietoa mahdollisista asiakkaista. Osallistuminen tuo lisäksi moniäänisyyttä asiakasvalintaan ja tietoa asiakkaiden tilanteihin vaikuttamisesta. Asiakasvalinta tapahtuu vastaanottokotien työntekijöiden sekä Tehostetun perhetyön tekijöiden yhteistyönä. Honkamäen vastaanottokodissa asiakasvalinta suoritetaan asiakassuunnitelmanneuvottelun aikaan ja Kalliolan vastaanottokodissa huoltosuunnitelmanneuvottelussa. Vastaanottokodin työntekijät kertovat myös alustavasti Tehostetun perhetyön tekijöille valitun asiakasperheen tilanteesta.

”---yleensä mä teen sitä vähän sitä semmosta tavallaan semmosta kartotushommaa jo--- Et kyl mä otan niinku Tehostettuun esimerkiksi yhteyttä, ensin okei tietysti kysyn sossulta, et mitä ne näkis, et jos se menee kotiin ni mitä se tarvii, se oisko tää hyvä ja sen jälkeen mä otan niinku Tehostettuun yhteyttä, et miltä näyttää, et millon vois olla seuraavan olla, esimerkiksi tilaa tai näin.” H3

”Ajatus on varmaan se mahdollisesti että se niinku tässä huoltosuunnitelmanneuvottelussa ns. jossa päädytään suuntaan lähdetäänkö jatkosijoitukseen, tai kotiin et tietenkin he tulevat ku on arvioitu et se kotiutuminen tulee --- ”K1

Vastaanottokodin työntekijät kokivat, että vastaanottokoti aloittaa yhteistyön Tehostetun perhetyön tekijöiden kanssa aikaisessa vaiheessa, mikäli on selvää, että prosessissa tähdätään kotiuttamiseen ja Tehostetun perhetyön tuen koetaan soveltuvan perheen tarpeisiin. Vastaanottokotien työntekijöiden kokemuksen mukaan yhteistyö Tehostetun perhetyön kanssa voidaan aloittaa jopa arviointijakson alussa.

Vastaanottokotien työntekijöiden mukaan Tehostettuun perhetyön osallistuvat perheet saavat ennen työskentelyn aloittamista tietoa Tehostetusta perhetyöstä. Heidän mukaan perheille selvitetään Tehostetun perhetyön työskentelyn lähtökohtia ja pyritään antamaan työskentelystä ja sen vaikuttavuudesta realistinen kuva. Vastaanottokotien työntekijät kokivat, että heidän asiakkailleen Tehostettu perhetyö on vaihtoehto jollekin muulle ja pakko palvelun vastaanottamiselle tulee usein sosiaalipuolelta.

”Hyvissä, hyvissä ajoin kyl aika kattavasti he perheet saa infoo missä siinä sit on kysymys ja mistä siinä lähdetään.” K2

”---ni kyllähän ne sitte ottaa tai ne itkee ja ottaa” H4

Haastatteluissa kävi ilmi, että vastaanottokodeissa koetaan Tehostetun perhetyön tarvitsevan markkinointia, kunnes asiakkaat huomaavat työskentelyn etujensa mukaiseksi. Vastaanottokodeissa Tehostettua perhetyötä koetaan markkinoitavan pakon sijaan mahdollisuutena. Asiakkaiden motivoiminen ja erityisesti nuorten kuuntelu on tärkeää perheelle Tehostetun perhetyön tarkoituksen ymmärtämisessä. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat, että työskentelyssä merkittävää on perheen sitoutuminen. Heidän kokemuksen mukaan ilman sitoutumista työskentely ei ole mahdollista eikä tuota tuloksia.

”Että kyllä sellasella motivoinnilla myös nuoret ymmärtää sen pointin siinä ja kun tosissaan heitäkin kuunnellaan tosi paljon siinä---” K2

”Mut että näitä molempia, keppiä ja porkkanaa käyttämällä kyllä” H4

Tehostetun perhetyön tekijöiden kokemuksen mukaan Tehostettu perhetyö on vaikuttanut asiakasperheiden sisäiseen vuorovaikutukseen sekä ilmapiiriin. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat, että työskentelyn aikana perheissä yhteinen ymmärrys on lisääntynyt, ja perheet näkevät selvemmin mihin asioihin voivat vaikuttaa. Heidän saamansa palautteen mukaan asiakasperheet ovat hyötäneet työskentelystä ja kokeneet työskentelyn myös välttämättömäksi.

”sellanen kokonaisvaltanen sitoutuminen niinku oman itsen kautta perheessä varmaan lisääntyy, että jokainen näkee että minä voin vaikuttaa siihen miten meillä yhdessä menee” T5

”---jos me olisimme saaneet tätä vuosia sitten olis auttanu enemmän eikä oltais jouduttu tälläseen tilanteeseen---” T5

Vastaanottokotien työntekijöiden haastatteluissa ilmi tuomat kokemukset Tehostetun perhetyön vaikuttavuudesta ja merkityksestä asiakkaille olivat positiivisia. He kokivat asiakkaiden ottaneen työskentelyn positiivisesti vastaan ja tarvinneet Tehostetun perhetyön tarjoamaa tukea. Vastaanottokotien työntekijöillä on myös itsellään kokemuksia, joissa heidän asiakkaitaan Tehostettu perhetyön on auttanut ja tukenut.

”et mä niinku ihan oikeesti uskon et se on tää Tehostettu on ihan oikeesti hyödyttäny tätä poikaa ja tätä perhettä ja siinä on ollu myös tavallaan ollu sellanen suodatin siinä välissä---ku poika tuli tänne ja sano ittekki et hän ei mee enää ikinä maailmassa kotiin---meillä tässä aikamoisessa myllytyksessä ja täällä jo tapahtu paljon---mut tavallaan tää lisätuki, tai tää, mulla on semmonen tunne et se mahdollisti sen aika hyvin.” H3

5.1.3 Tehostetun perhetyön sisältö

Kalliolan vastaanottokodin haastateltavat kokivat Tehostetun perhetyön projektin käynnistyneen melko mutkattomasti etukäteen saadun tiedon ansiosta. Myös suunnittelutyön kulkeminen lähellä vastaanottokotia ja projektin kehittäminen vastaanottokodin tarpeista lähteväksi ovat edesauttaneet projektin käynnistymistä. Honkamäen vastaanottokodissa työntekijät kokivat heille projektiin tutustumisen olleen alkuesittelyn varassa ja tutustuneensa projektiin tarkemmin vasta ensimmäisten asiakkaiden siirtyessä Tehostettuun perhetyöhön.

Tehostetun perhetyön tekijät kertoivat esitelleensä projektia ja työskentelyään vastaanottokotien työryhmille. Kalliolassa esittely alkoi vuonna 2007 ja keväällä 2008 oli yhteisiä tapauksia vastaanottokotien työntekijöiden ja Tehostetun perhetyön tekijöiden kanssa. Kalliolan vastaanottokodissa työntekijät kokivat, että Tehostettuun perhetyöhön soveltuvien perheiden nopea löytyminen myös auttoi työskentelyn aloittamista. Honkamäen vastaanottokodin työntekijöillä sen sijaan oli kokemus, että heillä ei aluksi ollut työskentelyyn sopivia perheitä, vaan he joutuivat ”keksimään” ne.

”Mut mä sanoisin et aika mutkattomasti lähti kummiski käyntiin tota siinä et meil oli aika hyvin oli tota tietoo---” K2

”---he on käyny mejän työryhmissä kertomassa plus me järjestettiin vielä tota projektin kanssa esittely---” K1

”---ni se ei oo kuitenkaan kauheen niinku sellanen hedelmällinen lähtökohta lähtee niinku, se ei oo se niin motiivi saada sielt takana eikä se nyt oo niinku ollukaan et kyl se niinku on lähteny menemään mut sillonhan se tuntu siltä et kokonaan, et meidän pitäis keksiä joku perhe” H4

Tehostetun perhetyön tekijät kertoivat aloittavansa uuteen asiakasperheeseen panostamisen tärkeäksi kokemallaan suunnitellulla valmisteluvaiheella ja alkuneuvottelulla, joka sisältää suullisen tiedonsiirron, perheen tapaamiset sekä osallistumisen neuvotteluihin. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat, että valmisteluvaiheeseen on ensiarvoisen tärkeää panostaa sekä yhteisen vuorovaikutuksen luomiseen ja tutustumiseen. Tehostetun perhetyön tekijät tapaavat myös nuoria vastaanottokodeissa. Tapaamisten tarkoituksena on Tehostetun perhetyön tekijöiden tutuksi tuleminen nuorille. Kalliolan vastaanottokodissa Tehostetun perhetyön tekijät tapaavat arjessa luonnollisesti nuoria toimipisteensä sijaitessa samoissa tiloissa. Honkamäen vastaanottokotiin Tehostetun perhetyön tekijät menevät erikseen tapaamaan nuoria.

”---mutta et tota me pyritään panostamaan siihen valmisteluvaiheeseen, siihen tutustumiseen, yhteiseen vuorovaikutukseen meidän ja asiakkaiden välillä, elikkä me pidetään sitä valmisteluvaihetta ensiarvoisen tärkeänä ---. T5

”---tavataan tässä talossa luonnollisesti nuoria käydessämme yläkerrassa, mutta ollaan säännöllisesti myös käyty tapaamassa Honkamäen nuoria---” T5

Tehostetun perhetyön tekijät kokivat aloittaneensa työskentelyn konkreettisilla asioilla, kuten omien tilojen laittamisella kuntoon. Työskentelyn aluksi Tehostetun perhetyön tekijät kertoivat tutustuneensa yhteistyötahoihin, vastaanottokotien työhön ja vierailleet samankaltaista työtä tekevissä paikoissa. He kokivat itse luoneensa työnsä sisällön ja projektin rakenteet, ja lisäksi he ovat luoneet yhteistyön sekä Kalliolan että Honkamäen vastaanottokoteihin.

”---kyllä mä nään että me ollaan luotu koko tää rakenne ja tää prosessi mitä tää työ pitää tällä hetkellä sisällään ja sitä kautta se on edenny” T5

Tehostetun perhetyön tekijät kertoivat haastattelussa miettineensä ennen asiakastyön aloittamista työn rakenteet ja sen organisoinnin. He kertoivat ensin luoneensa prosessikaavion, jonka pohjalta he miettivät mitä asiakastyö pitää sisällään. Ennen varsinaisen työskentelyn

alkua he kehittivät ja loivat työssään tarvittavat haastattelurungot sekä erilaiset lomakkeet ja viralliset paperit.

”ja sit on on niinku oikeesti pitäny mielti oman työn organisoiminen, ei pelkäästään asiakastyön vaan sitä miten tätä parityönä tehdään, mitä on ne rakenteet millä tätä halutaan toteuttaa, meidän puhelinajat, meidän työajat, siis ihan järjestellä kaikkia---millä tavalla asiakastyöstä raportoidaan, miten projektista raportoidaan” T5

Tehostetun perhetyön tekijät kokivat työnsä sisältävän varsinaisen asiakastyön lisäksi monenlaista muuta työtä. Heidän työhönsä kuuluu esitteiden laatimista, työstään tiedottamista ja erilaisia yhteisötapaamisia. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat, että heitä on myös konsultoitu erilaisiin työryhmiin. Lisäksi osana työtä on yhteydenpito eri tahoihin ja osallistuminen sekä Kalliolan että Honkamäen vastaanottokotien tiimeihin. Asiakastyössään Tehostetun perhetyön tekijät osallistuvat neuvotteluihin ja tekevät loppuarvioinnin perheestä. He raportoivat työskentelystään myös Espoon kaupungille, joka on palvelun ostaja.

”---samalla me ollaan niinku hoidettu tässä tämmöstä Pr-puolta, elikkä vähän niinku tämmöstä esitteiden tekemistä---meidän työn infoo aika monille tahoille, on pidetty sellasia yhteistyötapaamisia, jossa kerrotaan meidän työstä, mitä se pitää sisällään” T5

Tehostetun perhetyön tekijät kokivat työnsä suunnitelmalliseksi ja sovellettavaksi. He kokivat, että heidän työnsä on hyvin asiakaslähtöistä perheestä nousevien teemojen nostamisen ansiosta. Tehostetun perhetyön tekijät kuvailivat työnsä olevan auttamista, tukemista, opastamista ja neuvomista. Heidän mielestään perhe tekee itse työn ja heidän osanaan on työntää perhettä oikeaan suuntaan.

”Niin, meidän ei työskennellä, me autetaan, tuetaan, opastetaan, neuvotaan ja perhe tekee työn, niin me sanotaan perheillekin ihan suoraan kun he tulevat---” T5

”---et me ei olla mitään ulkopuolisia jotka tulee sormia napsauttamalla panemaan kaiken kuntoon vaan se mitä tapahtuu, tapahtuu teistä, me ehkä sysätään tiettyyn suuntaan, mitä me siellä katotaan et on tarpeen mutta me ei tehdä, me tehdään meidän työ, ei perheen sisäistä työtä” T5

Asiakasperheen kanssa työskentely Tehostetussa perhetyössä alkaa perheen sisäisellä sopimuksella ja haastatteluilla, joista nousevat teemat itse työskentelyyn. Tehostetun perhetyön

tekijät kertoivat työskentelynsä muodostuvan viikoittain erilaisista teemoista. Tehostetussa perhetyössä on työntekijöiden mukaan käytössä erilaisia työmenetelmiä, kuten esimerkiksi roolikartta. Työmenetelmät ovat käytössä sovelletusti ja työntekijät kokevat, että samoilla keinoilla ei välttämättä päästä hyviin tuloksiin kaikkien asiakasperheiden kanssa.

”Ja sit meillä on lisäksi --- työskentelyrunko, missä on erilaisia teemoja luotu sinne, me ollaan ihan niinku viikkoihin jaettu, että millä viikolla.. ---ja sitten perheestä nousee niistä haastatteluista tai muun takia niitä teemoja, niin sitten tietysti pureudutaan niihin” T6

Tehostetun perhetyön tekijät kokivat, että asiakasperheiden tilanteista nousee esille samankaltaisia teemoja, joiden kanssa työskennellään. Heidän kokemuksen mukaan monissa perheissä on perheen sisäiseen dynamiikkaan ja vuorovaikutukseen liittyviä ongelmia. Lisäksi nuorten itsetuntoon liittyvät ongelmat ovat yleisiä. Tehostetun perhetyön asiakasprosesseissa on paljon yhteneväisiä teemoja, joita kuitenkin käsitellään eri perheiden kanssa eri tavalla.

”---sielt löytyy niinku paljon perheitä yhdistäviä teemoja mut niitä käsitellään vaan eri perheissä eri tavalla” T5

Tehostetun perhetyön tekijät näkivät, että Tehostetun perhetyön työskentelyn päättyessä lopputyöskentelyyn, työskentely ja yhteys asiakasperheeseen katkeavat. Tehostettu perhetyö päättyy työntekijöiden kokemuksen mukaan saattaen vaihtaen, ja he huolehtivat asiakasperheen palvelunohjauksesta ja jatkotyöskentelyyn siirrosta. Asiakasperheellä on mahdollisuus palata Tehostetun perhetyön tarjoaman tuen piiriin, mikäli perheen tilanne työskentelyn päätyttyä kriisiytyisi. Lisäksi Tehostetun perhetyön tekijät tarjoavat asiakkailleen mahdollisuuden olla heihin esimerkiksi puhelimitse yhteydessä myös työskentelyn päättymisen jälkeen.

”---et sitä ollaan sitä lopetusta valmisteltu, myöskin et tiedetään mihin he menee ja mitä he tarvii ja millä tavalla he niinku jatkaa” T5

Honkamäen vastaanottokodin työntekijöiden mukaan heillä on hyvä kokemus Tehostetusta perhetyöstä ja uskoivat sille olevan paljon tilausta sekä toivoivat sen jatkuvan. He kokivat myös, että Tehostetun perhetyön tarjoaman tuen avulla he ovat uskaltaneet kotiuttaa nuoria kevyemmin perustein. Honkamäen vastaanottokodin työntekijät toivat kuitenkin ilmi, että heidän vastaanottokodin tilanteeseen ja tarpeisiin nähden Tehostettu perhetyö alkoi muuttaman kuukauden myöhässä. Honkamäen vastaanottokodin työntekijät kokivat, että kokemuksen ja tiedon puute hankaloitti perheiden löytymistä työskentelyyn.

”Kyl se työ vaikuttaa, vaikuttaa hyvältä” H4

”tehostettu oli kuukauden kaks myöhässä meidän tarvetta ajatellen. ---elikkä silloin oli monta tämmöstä jotka olis voinu tarvii sitä tukee niinku ja sit meil oli niinku tavallaan ku nää lähti ja uudet alko, ni tuli sellanen tyhjiö” H3

Kalliolan vastaanottokodin työntekijöiden mukaan heillä on hyvä tuntuma Tehostetun perhetyön työskentelystä sekä kertoivat olevansa tyytyväisiä työskentelyyn. He kokivat työssä olevan ratkaisukeskeinen ja positiivinen asenne. Kalliolan vastaanottokodissa Tehostettu perhetyö koettiin tärkeäksi vastaanottokodin näkökulmasta. Kalliolan vastaanottokodin työntekijöiden mukaan Tehostetun perhetyön tarjoama tuki vähentää riskikotiuttamisia sekä helpottaa tilanteissa, joissa alueen tarjoama tuki ei ole riittävää. Tehostettu perhetyö antaa heidän mukaan asiakkaille uutta toivoa ja tunnetta, etteivät asiakkaat jää vastaanottokodin arviointijakson jälkeen tyhjän päälle. Kalliolan vastaanottokodin työntekijät kokevat Tehostetun perhetyön helpottavan myös nuoren vastaanottokodin omaohjaajaa, joka on tehnyt nuoren ja perheen kanssa intensiivisesti töitä. Tehostetun perhetyön kautta omaohjaajalla on mahdollisuus kuulla kuulumisia myös vastaanottokotijakson päätyttyä.

”---et kyl tota tosi hyvä tuntuma tullu heidän työskentelystään ja tota heillä on todella hyvä ote siihen todella ---” K2

”--- sit varmaan se toinen, on tavallaan mitä se on tuonu meille, et se helpottaa et ku pohditaan jatkoja on se juttu et ei tarvi miettiä et okei täähän on pakko sijoittaa ku ei ole avun varaan tarjota ku alueella on kerran kuukaudessa sossun yks tunti.” K1

Tehostetun perhetyön tekijät kokivat työskentelynsä olleen hyvin haasteellista, vaihtelevaa ja palkitsevaa, vaikkakin raskasta. He mukaansa työssään merkittäväksi nousivat työparityöskentely, avoimuus, työnohjaus sekä ilmapiiri. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat työnsä jatkuvana arviointina ja kehittämisenä sekä kehittymisenä perheen mukana. Haastavaksi Tehostetun perhetyön tekijöiden mukaan työn teki työn nopea sykli, uuden luominen sekä työn moninaisuus. Tehostetun perhetyön tekijöiden mukaan heidän työssään ensisijaisen tärkeää on omasta hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen. He näkivät työnsä tärkeäksi ja tarpeelliseksi tulevaisuudessa, mikäli halutaan välttää pitkäaikaissijoituksia. He kokivat, että työskentely on muuttunut heidän työskentelynsä aikana. He kehittävät jatkuvasti lomakkeistoa ja miettivät uudelleen työmuotojaan. Tehostetun perhetyön työskentelyaikaa on pidennetty työskentelyn alun noin neljästä kuukaudesta puoleen vuoteen.

”Äärettömän haasteellista, mukavaa, palkitsevaa työtä tietyllä tavalla, mutta raskasta, tosi, tosi raskasta.” T5

"mutta että kehittyä koko ajan, sen tietää---" T5

5.1.4 Tehostetun perhetyön ja vastaanottokotien välinen yhteistyö

Vastaanottokotien ja Tehostetun perhetyön yhteistyö soveltuvan perheen löytämisen ja perheen motivoimisen jälkeen on tiivistä ja toimivaa. Vastaanottokoti valmistelee perheestä Tehostetulle perhetyölle arvioinnissaan erillisen perhetyön yhteenvedon, jonka tarkoitus on siirtää tietoa siirtyvän perheen osalta vastaanottokodin perhetyötä ja sen tuloksia. Myös Tehostetun perhetyön työntekijät kokivat yhteenvedot mielekkäiksi päällekkäisen työn välttämiseksi. Vastaanottokodin työntekijät kokivat vastaanottokodeista siirtyvällä tiedolla olevan lisäksi merkitystä perheiden motivoitumisessa Tehostetun perhetyön työskentelyyn, sillä heidän ei tarvitse toistaa jo vastaanottokodin työntekijöille kertomiaan asioita.

"--- et me toivotaan, et me saada perhetyön yhteenvedot, mitä perheiden kanssa on perhetyön saralla tehty, joka helpottaa sit sitä ettei me tehdä päällekkäistä työtä ---" T5

"Ja mä luulen et se on myös yks vahvuus siinä miten noi perheet on lähteny siihen kun ne on ehkä alusta lähtien huomannu ettei ehkä joudu tekemään ihan uusiks höpistä niistä ehkä vaikeista asioista." K1

Perheiden siirtyminen vastaanottokodista Tehostettuun perhetyöhön nähtiin yhteistyön keskeisimpänä osana, ja kaikissa haastatteluissa esiin nousi termi 'saattaen vaihto' siirtymisen saumattomuutta kuvaamaan. Siihen katsottiin kuuluvan Tehostetun perhetyön valmisteluvaihe ja Tehostetun perhetyön tekijöiden osallistuminen vastaanottokodin viimeiseen perhetaapaamiseen. Jokainen taho toi esille tyytyväisyytensä vaiheen yleiseen toimivuuteen ja merkityksellisyyteen sekä perheille että työntekijöille.

"Heidän kanssaan on ollut helppo tehdä yhteistyötä ja ollaan yhteisesti saatu sovittua niitä juttuja, miten valmisteluvaihe sujuu, joka on ihan selkeesti meille semmonen yhteinen juttu ja yhteisiä tapaamisia perheiden kanssa---" T5

"Se on hyvä et siinä on se saattaen vaihtaminen et ei pelkästään tiedonsiirron takia vaan tosiaan ku ne on tutustunu ja oppii tietämään." H4

Vastaanottokotien ja Tehostetun perhetyön linkittyminen yhteen nähtiin hyväksi ja yhteistyötä tehtiin muun muassa molemminpuolisilla konsultaatioilla. Silti nivelvaiheen kehittäminen

paremmin perheitä palvelevammaksi nähtiin vastaanottokodeissa tärkeäksi. Kehittämisen kohteiksi esitettiin yhteistyön syventämistä ja aikaistamista siten, että Tehostetun perhetyön tekijät ottaisivat tiiviimmin osaa vastaanottokodin toteuttamaan perhetyöhön heille siirtyvän perheen osalta.

*”Se nivelvaihe siinä mikä, niin sen kehittäminen miten sitä saatais entistäkin --
- mut ei miten se saatais vieläkin, et se niinku palvelis perhettä mahdollisim-
man hyvin.” K1*

*”--- että olis toivonu et enemmänki sellasta saattaen vaihtoa niiden perheiden
kanssa.” H4*

Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokodit kokivat yhteistyönsä Tehostetun perhetyön kanssa erilaisiksi Tehostetun perhetyön sijainnin vuoksi. Tehostetun perhetyön ja Kalliolan vastaanottokodin toimiminen samassa rakennuksessa koettiin helpottaneen paljon yhteistyötä ja sen koettiin olevan osa arkea. Myös perheiden siirtyminen Kalliolan vastaanottokodista Tehostettuun perhetyöhön nähtiin mutkattommaksi, sillä Tehostetun perhetyön tekijät ovat entuudestaan tuttuja vastaanottokodin nuorille.

”Kun se päivittäin sama talo on helpottanut sitä tietenkin meidän kanssa tehtävää yhteistyötä on ihan selkee.” K1

*”Nii, et aina se tuttuus. Auttaa, siihen et tavallaan se vuorovaikutus ja sen rakentaminen ja ensimmäinen kohtaaminen on aina paljon helpompaa. Se on ihan oikeesti niin jos sä näät niinku päivittäin ni se on takuulla helpompaa.”
H3*

Honkamäen vastaanottokoti koki jäävänsä paitsi epävirallisista tiedonvaihtoista, ja etäisyys teki tiedonsiirroista monimutkaisempia ja hitaampia. Muistioiden merkitys tiedon vaihdoissa nähtiin Kalliolan vastaanottokotia tärkeämmäksi. Etäisyyden takia Honkamäen vastaanottokoti koki olevansa eriarvoisessa asemassa yhteistyössä Tehostetun perhetyön kanssa Kalliolan vastaanottokotiin nähden.

”Se etäisyys se tekee paljon semmosia asioita, että mitkä varmasti näkyy just semmosessa yhteistyössä mikä on varmasti huomattavasti saumattomampaa ku ollaan tuolla, ku voidaan puhua käytävällä ja voidaan mennä sinne huoneeseen.” H3

”Epistä!” H3 & H4

Tehostetun perhetyön tekijät kokivat yhteistyönsä vastaanottokotien kanssa tärkeäksi, ja he kokivat yhteistyönsä olevan odotettua parempaa ja joustavampaa. Sijainnilla ei heidän mielestään ollut suurta merkitystä työskentelyssä vastaanottokotien kanssa, sillä he mielsivät työnsä liikkuvaksi.

”Mä näen että on odotettua joustavammin, odotettua mukavammin yhteistyö alkanu kaikkien kans sujumaan---” T5

5.2 Tehostetun perhetyön tulevaisuus

5.2.1 Edellytyksiä Tehostetun perhetyön jatkolle

Vastaanottokotien haastateltavien kokemuksen mukaan Tehostetun perhetyön projekti on tullut jäädäkseen, ja näytöt Tehostetun perhetyön tarpeesta ovat kiistattomat. Honkamäen vastaanottokodin työntekijöiden näkemyksen mukaan Tehostettu perhetyö tulee kehittymään ja muuttamaan muotoaan. Kalliolan vastaanottokodin työntekijät korostivat Tehostetun perhetyön rajojen ja laadun säilyttämisen tärkeyttä myös tulevaisuudessa.

”Kyl mä nään et se on tullu kuiteskin jäädäkseen, kunhan tossa tosissaan muis-tetaan ne rajat sillee et se laatu tosissaan säilyy.” K2

Haastateltavat näkivät, että Tehostettu perhetyö uudenlaisena työmuotona tulee myös kehittää Espoon kaupungin alueella tehtävää perhetyötä. Lisäksi Tehostetun perhetyön tutuksi tuleminen kaupungin sosiaalityöntekijöille tulee heidän mukaansa helpottamaan vastaanottokotien työntekijöiden työtä Tehostetun perhetyön esittelyn ja tutuksi tekemisen osalta.

”---mut jos miettii noita alueella tehtäviä perhetöitä kun eihän tällästä työskentelymuotoo ilmeisesti Espoossa oo ennen ollu, että hekin saa sitten itselleen sitä kautta kehittymistä, et jos tää on pilottisetti osaltaan...” K2

5.2.2 Työmuodon laajeneminen

Haastateltavien näkemyksen mukaan Tehostettu perhetyö on tullut jäädäkseen ja tulee laajenemaan tulevaisuudessa. Heidän mukaansa Tehostetun perhetyön paikka ja sijainti sosiaalipalveluissa saattaisi muuttua. Tehostettu perhetyö saattaisi haastateltavien näkemyksen laajentua toimimaan avohuollon rinnalle sosiaalitoimistoon ja eriytyisi omaksi yksiköksi. Tehostetun perhetyön tekijät näkivät, että työmuoto toimisi laajentuessaan yhdessä isossa yksikössä työn järjestyksen, laadun ja tehokkuuden vuoksi.

”se voi hyvin olla että niinku et jos toi lyö itensä läpi niinku isommin niin kohta jossain niinku sosiaalitoimistossa missä on avohuollon perhetyöntekijöitä ni siellä on puoli kerrosta varattuna Tehostetulle perhetyön tekijöille” H4

”mä nään kyllä sen yhden ison yksikön, jos sitä halutaan tehdä järkevästi, laadullisesti ja samalla tavalla, et jos se nähdään niinku tehokkaaks ja hyväks niin mä en nää minkä takia pitäis tehdä pieniä yksiköitä ja sinne tänne ripotella” T5

Tehostetun perhetyön laajentuessa myös Tehostetun perhetyön asiakaskunta tulisi kasva-
maan. Tehostetun perhetyön tekijöiden näkemyksen mukaan Tehostettuun perhetyöhön voisi
tulla myös huostaan otettuja nuoria ja heidän perheitään, mikäli perheillä asiat olisivat men-
neet parempaan suuntaan sijoituksen aikana. Lisäksi he näkivät, että Tehostettuun perhetyö-
hön voisi tulla myös itsenäistyviä nuoria. Tehostetun perhetyön tekijöiden mukaan heille on
tullut jo nyt kyselyitä sosiaalityöntekijöiltä mahdollisuudesta ottaa asiakkaita myös muista
laitoksista.

*”Siis kyllähän niitä tilanteita on paljon Espoossa, että tavallaan nuori on ollu
huostassa pari vuotta ja kodissa on asiat menny parempaan suuntaan ja halu-
taan kokeilla sitä josko nuori menis kotiin, niin kyllähän siihen tilanteeseen
mun mielestä sopis niinku tosi hyvin tällöinen tehostettu perhetyö siihen al-
kuun” T6*

Kalliolan vastaanottokodin näkemyksen mukaan on tärkeää pitää yllä rajausta Tehostetun
perhetyön asiakkaiden suhteen. Heidän mukaansa asiakasmäärä on perusteltu sillä, että raja-
tessa tulee vähemmän kokeiluluontoisia asiakkaita ja valitut asiakkaat ovat huolella yhdessä
Tehostetun perhetyön tekijöiden kanssa mietittyjä. Lisäksi heidän näkemyksen mukaan vain
suunniteltuihin tapauksiin keskittyminen on taloudellisempaa ja tuottaa parempia tuloksia.
Kalliolan vastaanottokodin haastattelussa tuli ilmi, että asiakaskunnan kasvu olisi mahdollista,
mikäli Tehostettu perhetyö toimisi omassa yksikössään. Tällöin vastaanottokodeista ei löytyisi
riittävästi Tehostetun perhetyön tukitoimista hyötyviä perheitä.

*”Ja mun mielestä toi on tosi tärkeä pointti ja talonkin kannalta on tärkeetä
että keskitytään niinku hyvin suunniteltuihin tapauksiin, rajattuihin tapauk-
siin, niin siinä on kyllä tietenkin kylmä taloudellisesti mietittynä hyötyä ja
plus että kun saadaan parempia kokemuksia niin sitä voidaan lähtee laajenta-
maan---” K1*

Tehostetun perhetyön tekijät näkevät tulevaisuudessa Tehostetun perhetyön työmuotojen laajenevan. Heidän mukaansa Tehostettuun perhetyöhön voisi tulevaisuudessa kuulua ryhmätoiminnot, mikäli työntekijöitä olisi enemmän sekä tukiasuntotoiminta. Teemapäiviä Tehostetun perhetyöntekijät kertovat järjestävänsä jo kuluvana vuonna.

”teemapäivät on yks semmonen ja sit itse mä nään myös semmosen tukiasuntotoiminnan--- Laajenemistilanteessa jos se olis mahdollista et olis joku semmonen tukiasunto mihin vois myös tulla” T5

”sit tänä vuonna me lähetään varmaan toteuttaa teemapäiviä, jossa voi olla niinku useita asiakasperheitä” T5

5.2.3 Tehostetun perhetyön kehittäminen tulevaisuudessa

Molemmista vastaanottokodeista nousi esille Tehostetun perhetyön näkyvyyden lisääminen Honkamäen vastaanottokodissa. Lisäksi Kalliolan vastaanottokoti näkisi tarpeelliseksi molempien vastaanottokotien ja Tehostetun perhetyön yhteiset tapaamiset, joissa voisi kehittää työskentelyä jakamalla kokemuksia yhteistyöstä ja työskentelystä. Kalliolan vastaanottokoti näki myös vastaanottokodin perhetyön muokkaamisen Tehostetun perhetyön työskentelyä paremmin tukevaksi yhdeksi kehittämisen alueeksi.

”miten he voi kehittää työskentelyään. Tota sehän on toki myös silleen, että tollasia vois jatkossakin järjestää missä on vastaanottokodin työryhmät ja sit olis puolestaan heiltä, minkälaisia kokemuksia heillä on siitä arviointitiedosta mitä vastaanottokodeista on tullu, et oisko siinä jotain, et se varmaan kehittäis meidänkin työtä. Molemmiin puolista kehittämistä.” K2

”se onkin se pointti jatkossa, että he kävisivät paljon siellä ja suunnitelmallisesti panostasivat sinne Honkamäen kanssa yhteisiin juttuihin---” K1

Tehostetun perhetyön alkua voitaisiin Honkamäen vastaanottokodin näkemyksen mukaan aikaistaa, jotta perheiden tarpeet voitaisiin ottaa paremmin huomioon. Työskentelyn aikaistamisen näkevät mahdolliseksi myös Tehostetun perhetyön tekijät, joiden mielestä asiakasperheitä voitaisiin ottaa jo ennen vastaanottokotijaksoa. Lisäksi nähtiin mielekkääksi mahdollistaa vastaanottokodista kotiutettujen perheiden siirtyminen Tehostettuun perhetyöhön uuden vastaanottokotijakson sijaan, jos ilmenee, että perhe tarvitsee vielä tukea. Kaiken kaikkiaan vastaanottokotien työntekijät ja Tehostetun perhetyön tekijät olivat yhtä mieltä siitä, että Tehostettua perhetyötä tulee jatkuvasti arvioida ja kehittää paremmin palvelevaksi.

”---sanotaan näin et Tehostetun pitäis alkaa jotenkin aikasemmin. Sillonhan se on se et et tavallaan ei me voida et kyl se yksilöllisyys, jokaisen perheen omat tarpeet on otettava huomioon.” H3

”---koko ajan me mietitään miten me kehitettäis mein toimintaa sillee, et se palvelis sekä meitä että perheitä paremmin ja tietysti vastaanottokotejakin” T6

6 Pohdinta

6.1 Tulosten pohdinta

Opinnäytetyössä keskeisimmiksi tuloksiksi nousivat Honkamäen vastaanottokodin kokemukset eriarvoisuudesta Kalliolan vastaanottokotiin verrattuna Tehostetun perhetyön sijainnista johtuen. Kaikissa haastatteluissa nousi esille myös termi `saattaen vaihto`. Kaikki kokivat tärkeäksi yhteistyön perheen siirtyessä vastaanottokodin asiakkaasta Tehostetun perhetyön asiakkaaksi. Haastateltavat toivoivat saattaen vaihtoa myös kehitettävän, vaikka totesivatkin sen olevan toimivaa. Saattaen vaihdon kehittämisen merkitys kertoo sen tärkeydestä.

Haastateltavat näkivät työmuodon tarpeelliseksi sekä uskoivat sen jatkuvan myös tulevaisuudessa. Tehostetun perhetyön jatkon edellytykseksi he näkivät työn laadun ylläpitämisen. Hyvien tulosten ja kokemusten vuoksi haastateltavat kokivat, että Tehostetulla perhetyöllä on mahdollisuudet laajentua palvelemaan suurempaa asiakaskuntaa sekä tarjota uusia työmuotoja. Tärkeäksi koettiin asiakaskunnan tarkka rajaaminen laadun ylläpitämiseksi. Haastateltavien näkemyksen mukaan tulevaisuudessa Tehostetussa perhetyössä olisi hyvä kiinnittää huomiota yhteistyön ja työskentelyn kehittämiseen. Tehostettua perhetyötä tulisi kehittää kaikki osapuolet paremmin palvelevaksi.

Tehostetun perhetyön suunnittelu tapahtui Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n ja Tehostetun perhetyön työnjakona. Honkamäen vastaanottokodin työntekijät kokivat, etteivät päässeet riittävästi osallistumaan suunnittelutyöhön. Projektin idea lähti liikkeelle Kalliolan vastaanottokodin arjesta ja tarpeesta, ja Tehostettu perhetyö suunniteltiin vastaanottokotien yhteyteen toimivaksi. Tarkoituksena on suunnittelusta lähtien ollut pitkäaikaissijoitusten ehkäisy. Tehostetun perhetyön asiakkuusprosessi alkaa Tehostetun perhetyön ja vastaanottokotien yhteistyöllä soveltuvan asiakasperheen löytymiseksi. Tehostetun perhetyön markkinointi ja asiakkaiden motivointi työskentelyyn on vastaanottokotien tärkeäksi koettu työ, johon sisältyy vastaanottokotien laatimat perhetyön yhteenvedot. Lisäksi Tehostetun perhetyön työntekijät tapaavat vastaanottokotien nuoria mahdollisen Tehostettuun perhetyöhön siirtymisen helpottamiseksi.

Kalliolan vastaanottokodissa Tehostetun perhetyön projektin koettiin alkaneen mutkattomasti. Honkamäen vastaanottokodin työntekijät kokivat projektin alkaneen heidän osaltaan hie-
man myöhässä, ja perheiden löytyminen oli hankalaa kokemuksen ja tiedon puutteen vuoksi. Tehostetun perhetyön ja vastaanottokotien välinen yhteistyö koettiin tiiviiksi ja toimivaksi. Sijainti on vaikuttanut suuresti Tehostetun perhetyön ja vastaanottokotien väliseen yhteistyö-
hön. Honkamäen vastaanottokodin työntekijät kokivat jäävänsä paitsi arkisesta tiedon vaih-
dosta Tehostetun perhetyön sijaitessa Kalliolan vastaanottokodin kanssa samoissa tiloissa. Myös Kalliolan vastaanottokodin työntekijät kokivat, että Tehostetun perhetyön ja Honkamä-
en vastaanottokodin väliseen tiedonvaihtoon on panostettava. Tehostetun perhetyön tekijöi-
den mielestä heidän työnsä on liikkuvaa, eivätkä nähneet sijainnillaan olevan merkitystä.

Tehostettu perhetyö on tekijöidensä kokemuksen mukaan asiakaslähtöistä ja perhe työskente-
lee itse heidän avullaan. Tärkeäksi Tehostetun perhetyön tekijät kokivat valmisteluvaiheen,
jossa he luovat suhteen asiakkaisiin. Tehostetun perhetyön päättyessä työntekijät huolehtivat
asiakkaiden jatkosta ja antavat myös mahdollisuuden olla heihin jälkikäteen yhteydessä. Te-
hostetun perhetyön tekijät kokivat työnsä vaihtelevaksi ja haasteelliseksi. Vastaanottokodin
työntekijät ovat kokeneet Tehostetun perhetyön tukeneen myös heidän tekemäänsä työtä.

Opinnäytetyömme induktiivinen sisällönanalyysi mahdollisti tutkimuskysymysten täsmentämi-
sen aineiston mukaisesti tutkimusprosessin aikana, ja tutkimuskysymyksemme tarkentuivatkin
opinnäytetyöprosessin edetessä. Tämän vuoksi osa haastatteluaineistosta ei enää vastannut
tarkennettuun tutkimuskysymykseen ja jäi pois aineiston analyysivaiheesta. Aineiston analyysi
jäi opinnäytetyössämme ryhmittelyn tasolle emmekä muodostaneet uusia termejä tai teorioi-
ta. Haastattelut tuottivat runsaasti aineistoa, joka oli erittelevää, pohtivaa ja analysoivaa.
Näin ollen aineiston käsittely ja monimutkaisten asiakokonaisuuksien hallinta vaati pitkää pro-
sessointia.

Tehostetun perhetyön ollessa uusi ja lähes määrittelemätön termi ammatillisessa kirjallisuus-
dessa, lisäsi opinnäytetyö tietoaamme kyseisestä perhetyön muodosta. Lisäksi se esittelee yhtä
esimerkkiä Tehostetun perhetyön toteuttamisesta ja sen kanssa työskentelevien kokemuksia
ja näkemyksiä siitä. Esittelemässämme teoriassa perhetyö määritellään olevan auttamista,
neuvomista ja kannustamista. Perhetyötä tehdään perheen hyvinvoinnin edistämiseksi, on-
gelmien ennaltaehkäisemiseksi sekä jo perheessä syntyneiden ongelmien korjaamiseksi. Näiltä
osin Tehostettu perhetyö täyttää ammatillisessa kirjallisuudessa ilmi tulleet perhetyön määri-
telmät. Teoriassa esitellyistä perhetyön malleista Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Tehostettu
perhetyö vastaa parhaiten Vantaalla toteutettua intensiivistä perhetyötä. Hankkeissa on sa-
mat tavoitteet työskentelylle sekä samoja työskentelytapoja.

Jatkoa ajatellen Tehostetun perhetyön sijaintia olisi hyvä tarkentaa ja täsmentää, jotta työskentely olisi tasa-arvoista eri toimijoiden kesken. Vaikka Tehostetun perhetyön tekijät kokivat työnsä liikkuvaksi, jää tämän hetkessä järjestelyssä Honkamäen vastaanottokoti kokemuksensa mukaan paitsi arjessa tapahtuvasta, toisinaan huomaamattomasta vuorovaikutuksesta ja tiedonvaihdosta. Lisäksi nuorten luonnollinen arjessa kohtaaminen madaltaa kynnystä Tehostetun perhetyön työskentelyn alkaessa, joka on vähäisempää Honkamäen vastaanottokodissa.

Haastatteluissa kaikki näkivät Tehostetun perhetyön olevan tärkeää ja sen tarpeellisuus myös jatkossa nähtiin kiistattomaksi. Tehostetun perhetyön kehityksen ja laajentumisen nähtiin olevan välttämätöntä, mutta oleellista on säilyttää tarkka asiakaskunnan raja- ja laadun säilyttämisiksi. Tehostetun perhetyön mahdollisesti laajentuessa olisi mielestämme tärkeää säilyttää Tehostetun perhetyön alkuperäinen tarkka asiakaskunnan raja- ja perusajatus, jotta työskentely pysyisi edelleen laadukkaana, intensiivisenä ja tuloksekkaana. Työn tuottavuuden kannalta asiakasrajan säilyttäminen on tärkeää, mutta tasapuolisuus asiakasvalinnassa jää puuttamaan. Tehostetun perhetyön työskentelystä saattaisi hyötyä myös sellaiset perheet, joissa työskentelystä huolimatta lapsi tai nuori ei palaisi kotiin. Tarkassa asiakasrajan kanssa ja tuottavuutta tavoiteltaessa tällaiset perheet jäävät palvelun ulkopuolelle.

Ennako-oletuksemme ja projektin asetelma antoi meidän olettaa, että Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokodit olisivat olleet samalla viivalla työskentelyssä. Kokemuksien Tehostetusta perhetyöstä olisi olettanut olevan samansuuntaisia, eikä sijainnilla olisi olettanut olevan niin suurta merkitystä. Jäimme pohtimaan Tehostetun perhetyön tekijöiden molemmista vastaanottokodeista poikkeavaa näkemystä sijainnin vaikutuksesta sekä yhteistyöstä Honkamäen kanssa. Tehostetun perhetyön tekijät kokivat tapaavansa yhtä lailla molempien vastaanottokotien nuoria: Honkamäen vastaanottokodin nuoria he tapaavat suunnitelluissa tapaamisissa, Kalliolan vastaanottokodin nuoria Tehostetun perhetyön tekijät tapaavat suunniteltujen tapaamisten lisäksi arjessa.

Ammatillisessa kirjallisuudessa tavanomaiseksi määritellyn lastensuojelun perhetyöhön verrattuna Kalliolan Kannatusyhdistys ry:n Tehostettu perhetyö poikkeaa intensiivisemmällä työskentelyllä. Lisäksi Tehostettu perhetyö on suunnattu vastaanottokotien yhteyteen, ja asiakaskunta muodostuu työntekijöiden huolella valitsemista vastaanottokotien nuorista ja heidän perheistään, joka rajaa asiakaskuntaa selvästi.

Haastateltavat kokivat kaikkien osapuolten hyötyn työskentelystä, ja työskentely nähtiin tuloksekkaaksi. Tehostettu perhetyö-työskentelyn toimivuutta arvioitaessa olisi hyvä tietää millä kriteereillä työskentely arvioidaan onnistuneeksi ja työ tuloksekkaaksi. Onko työskentely tuloksekasta ainoastaan silloin kun nuori välttyy pitkäaikaissijoitukselta ja kotiutuu onnis-

tuneesti? Kuinka kauan lapsen tai nuoren on kyettävä asumaan kotona, jotta tuloksien voidaan sanoa olevan pysyviä?

Mielestämme työn tuloksia arvioidessa tulee ottaa huomioon myös se, että Tehostetun perhetyön asiakkaat ovat huolella valittuja. Tehostettuun perhetyöhön valikoituu asiakkaat pienestä, kahden vastaanottokodin asiakaskunnasta, joiden uskotaan hyötyvän Tehostetun perhetyön tapaisesta työskentelystä. Haastatteluissa kävi ilmi, että asiakkaina ei valita kokeilu- luontoisia prosesseja kustannuksien vuoksi, vaan työskentely kohdistetaan perheisiin, joissa työskentelyllä saadaan tuloksia aikaan. Projektiluontoisessa työskentelyssä jatkoon takaamiseksi on saatava hyviä, kustannustehokkaita tuloksia. Pohdittavaksi jää, kuinka paljon asiakasvalintaprosessi verrattuna itse työskentelyyn vaikuttaa hyviin tuloksiin.

Jatkotutkimus opinnäytetyöllemme voisi syventyä Tehostetun perhetyön parissa työskentelevien kokemuksiin työstä projektin päättyessä kesällä 2010 ja projektin mahdollisesti jatkaessa toimintaa. Kiinnostavaa olisi, kuinka työntekijöiden opinnäytetyössämme esille tuomansa näkemykset Tehostetun perhetyön tulevaisuudesta ja sen kehittämisestä olisivat toteutuneet. Lisäksi voisi tutkia Tehostetun perhetyön tuloksekkuutta ja tulosten pysyvyyttä asiakasperheissä. Jatkotutkimusmahdollisuutena olisi myös vertailla muita intensiivistä perhetyötä tekevien työskentelyä toisiinsa.

6.2 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Erilaisten tutkimuksien eettisyyttä ja luotettavuutta säädellään ja määritellään esimerkiksi laeissa ja lausunnoissa. Sekä Mäkinen (2006, 25-27) että Hirsjärvi ym. (2009, 26) kirjoittavat, että hyvään tutkimukseen ei kuulu plagiointia, sepittämistä, ylileistämistä, huolimattonta tutkimustyötä tai harhaanjohtavaa raportointia eikä aiheeseen liittyvien tutkimuksien huomiotta jättämistä. Lisäksi edellytetään, että tutkija pyrkii mahdollisimman objektiiviseen toimintaan ja rajaa pois kaiken epäolennaisen itsensä ja tutkimuskohteen välisestä suhteesta. Tämä vaatimus on haastava juuri kvalitatiivisen tutkimuksen toteuttamisessa, jossa tutkitaan subjektiivisia näkemyksiä ja kokemuksia. Lisäksi tutkijan oma persoona ja näkemykset saattavat vaikuttaa esimerkiksi aineiston keräämiseen ja tulkintaan.

Mäkinen (2006, 111) huomauttaa, että sosiaalialan tutkimuksiin liittyy usein lisäksi erityispiirteitä, jotka erottavat sen tietyiltä osin muista tutkimuksista. Salassapitosäädökset, aiheen arkaluonteisuus tai tutkittavien kyky arvioida tutkimukseen osallistumisen vaikutuksia voi olla rajallinen. Näiden takia eettisyyden ja luotettavuuden huolellinen arviointi korostuu. Vaikka haastattelimme opinnäytetyössämme asiakkaiden sijaan työntekijöitä, liittyy opinnäytetyöhömmme eettistä pohdintaa edellyttäviä asioita.

Kaikissa tutkimuksissa lähtökohtana tulee olla ihmisarvon kunnioittaminen. Siihen sisältyy muun muassa tutkittavien vapaaehtoisuuden, anonymiteetin ja luottamuksellisuuden takaa-
minen. (Hirsjärvi ym. 2009, 25.) Opinnäytetyössämme emme ole voineet vaikuttaa haastattel-
tavien valintaan, vaan tutkimuksen tilaaja on osoittanut ne meille. Tällöin haastateltavien
itsemääräämisoikeus opinnäytetyöhömmme osallistumisen suhteen heikkenee. Työntekijöiltä
voidaan edellyttää erilaisiin tutkimuksiin osallistumista, ja työsuhteen takia henkilökohtaisen
halun osallistua merkitys vähenee.

Tutkimusetiikan perusteisiin kuuluu, että tutkittaville tulee heidän sitä halutessaan taata mah-
dollisuus säilyä anonymieinä valmiissa tutkimuksessa (Mäkinen 2006, 114). Opinnäytetyö-
hömme haastateltavia on verrattain vähän, kuusi henkilöä, ja opinnäytetyömme tilaajan toi-
veesta ja heidän omasta suostumuksestaan heidät esitellään työpaikan työnimikkeellä. Nämä
asiat heikentävät huomattavasti haastateltavien anonymiteettia, sillä Honkamäen ja Kalliolan
vastaanottokodeissa kyseisillä työnimikkeillä työskentelee yhdestä muutamaan henkilöä. Näin
ollen heidät on halutessaan mahdollista tunnistaa opinnäytetyöstämme. Työmme aihe ei ole
kuitenkaan haastateltaville erityisen arkaluontoinen tai henkilökohtainen, joten anonymiteet-
ti ei ole työssämme ehdotonta. Teemme silti voitavamme haastateltavien tunnistettavuuden
vähentämisessä.

Mäkinen (2006, 115-116) muistuttaa, että tutkimuksessa luottamuksellisuus tutkimusaineiston
käsittelyssä kytkeytyy yksityisyyteen ja on tutkijoiden antama lupaus tutkimilleen henkilöille
tutkimusaineiston asianmukaisesta säilytyksestä ja käytöstä. Opinnäytetyössämme varmis-
timme luottamuksellisuuden selvittämällä haastattelun aluksi haastateltaville vielä kertaal-
leen opinnäytetyömme tarkoituksen, haastatteluaineiston käytön ja säilytyksen sekä toimme
esille anonymiteetin säilymiseen liittyvät asiat. Haastatteluaineisto ja siitä syntyneet nauhat,
muistiinpanot ja litteroinnit tulivat vain opinnäytetyön tekijöiden käyttöön ja hävitimme nau-
hat, litteroinnit ja muistiinpanot asianmukaisesti käytön jälkeen.

Haastatteluihin valikoituivat henkilöt, joilla oli ensikäden tietoa Tehostetusta perhetyöstä.
Tehostetun perhetyön tekijöitä ei olisi voinut korvata toisilla, sillä he ovat tämän projektin
ainoat Tehostetun perhetyön työntekijät. Vastaanottokotien työntekijät valitsivat joukostaan
haastatteluihin mukaan henkilöt, joilla oli tietoa ja kokemusta Tehostetusta perhetyöstä koko
projektin osalta. Vastaanottokotien haastateltaviksi olisi mahdollisesti voinut tulla muitakin
ohjaajia, sen vaikuttamatta todennäköisesti oleellisesti tulosten laatuun.

Kahdessa parihaastattelussa työntekijöiden sisältöön ja luotettavuuteen saattoi vaikuttaa
haastatteluihin osallistunut ja tilanteessa läsnä ollut esimies tai vastaava ohjaaja. Haastatte-
luissa oli vapaa tunnelma ja vaikka esimiesasema haastattelutilanteessa tuli ilmi, emme huo-
manneet sillä olevan vaikutusta ohjaajien vastauksiin ja käyttäytymiseen. Luotettavuuteen

saattoi vaikuttaa pikemminkin parihaastattelun luonne, jossa toisen haastateltavan läsnäolo, persoonallisuus ja vastaukset saattavat vaikuttaa omiin mielipiteisiin. Myös Valtonen (2005, 228-229) tuo ilmi erilaisten ryhmäkoonpanojen vaikuttavuuden vuorovaikutuksen luonteisiin.

Tutkimuksen raportoinnissa nojauimme Laurea - ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeisiin sekä tutkimuseettisiin ohjeisiin. Opinnäytetyömme kirjoittajana olemme vastuussa nimissä julkaistusta tekstistä, tulosten luotettavuudesta, oikeakielisyydestä sekä lähdeviittauksista ja sitaateista (Mäkinen 2006, 123). Eettisten ohjeiden mukaan pyrimme siihen, että opinnäytetyömme raportointi ei ole harhaanjohtavaa tai puutteellista, kaikki käyttämämme menetelmät on selostettu huolellisesti ja havainnot tuotu ilmi alkuperäismuodossa. Viimeksi mainitun toteutimme tulososiossa vahvistamalla esiinnousseet asiat haastattelusitaateilla.

Lähteet

- Espoon kaupunki. 2006. Honkamäen vastaanottokoti. Luettu 5.9.2009.
<http://www.espoo.fi/default.asp?path=1;28;11866;11404;11655;11671;11684;>
- Heino, T. 2008. Lastensuojelun avohuolto ja perhetyö: kehitys, nykytila, haasteet ja kehittämisehdotuksia. Helsinki: Stakes, Työpapereita.
- Heino, T., Berg, K. & Hurtig, J. 2000. Perhetyön ilo ja hämmennys. Lastensuojelun perhetyömuotojen esittelyä ja jäsenyyksiä. Aiheita - monistesarja 14/2000. Stakes Helsinki.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2006. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Kaikko, K. 2005. Lastensuojelun avoperhetyön kuntoutumista tukevat elementit. Kuopion yliopisto.
- Kalliolan Setlementti. 2009. Kalliolan vastaanottokoti. Luettu 5.9.2009.
<http://www.kalliola.fi/Lastensuojelu/vastaanottokoti/Sivut/default.aspx>
- Klap, K. 2005. Perheen merkitys sijoitetun lapsen kuntoutumisprosessissa. Teoksessa Laaksonen, S. & Kemppainen, M.(toim.) 2005. Oljista, risuista vai tiilestä. Artikkeleita hoidon laatua tukevista tekijöistä sijaishuollossa. Helsinki: Lastensuojelun Keskusliitto.
- Lastensuojelulaki (417/2007).
- Lastensuojelun käsikirja. 2008. Sosiaaliportti. Lastensuojelulaitokset. Luettu 5.9.2009.
<http://www.sosiaaliportti.fi/Page/2cf110cf-a46e-4912-8cde-215a5e327b62.aspx>
- Myllärniemi, A. 2007. Lastensuojelun avohuollon perhetyö ammattikäytäntönä - jäsenyyksiä perhetyöstä toimintatutkimuksen valossa. Soccan ja Heikki Waris - instituutin julkaisusarja.
- Mäkinen, O. 2006. Tutkimusetiikan abc. Helsinki: Tammi.
- Nätkin, R. & Vuori, J. 2007. Perhetyön tieto ja kritiikki. Johdanto perhetyön muuttuvaan kenttään. Teoksessa Nätkin, R. & Vuori, J. (toim.) 2007. Perhetyön tieto. Tampere: Vastapaino, 7-38.
- Pitkänen, K. 2007. Koko perhe sijoitettuna. Sosiaaliturva 7, 18-19.
- Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelma 2005-2007. Yhteistyöllä hyvinvointia ja kilpailukykyä. Uudenmaanliitto. Luettu 5.9.2009.
<http://www.pkskaupunkiohjelma.fi/>
- Pölkki, P. 2008. Uusi mahdollisuus: Millaista aikuisen tukea sijaishuollossa oleva nuori tarvitsee identiteetilleen? Teoksessa Lahikainen, A., Punamäki, R. & Tamminen, T. 2008. Kulttuuri lapsen kasvattajana. Helsinki: WSOY.
- Saastamoinen, K. 2008. Lapsen asema sijaishuollossa - Käsikirja arjen toimintaan. Helsinki: Edita.
- Stakes. 2009. Lastensuojelu. Luettu 6.9.2009.
<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Lapsuusjaperhe/lastensuojelu.htm>
- Taskinen, S. 2007. Lastensuojelulaki (417/2007). Soveltamisopas. Stakes.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Valtonen, A. 2005. Ryhmäkeskustelut - millainen metodi. Teoksessa Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. (toim.) 2005. Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Tampere: Vastapaino, 228-229.

Vilkka, H. 2005. Tutki ja Kehitä. Helsinki: Tammi.

Julkaisemattomat lähteet

Kalliolan Kannatusyhdistys ry. 2006. Hanke - ehdotus lastensuojelun Tehostetusta perhetyöstä välimaaston palvelujen kehittämiseksi.

Kivistö, A. & Viikari, J. 4.11.2008. Henkilökohtainen tiedonanto.

Liite 1. Haastattelun teemat Tehostetun perhetyön tekijöille

Tehostetun perhetyön suunnittelu, valmistelu ja aloitus

Miten osallistuit?

Miten yhteistyö sujunut yhteistyötahojen kanssa?

Miten lähtenyt käyntiin?

Minkälaisia omia ajatuksia ja ennakkoluuloja oli?

Tehostetun perhetyön työmuodon kehittyminen

työmenetelmät, niiden käytön muuttuminen ja kehittyminen

onko joku työmenetelmä noussut keskiöön?

onko jotakin työmenetelmää kehitetty vastaamaan paremmin projektin tarpeita?

projektin suunnitelman ja käytännön vastaavuus ja kohtaaminen

miten työmuotoa on tarkasteltu/arvioitu ja kehitetty edelleen?

perhekohtainen työskentely vrt. yleistettävyys

mitä muita yhteisiä toimintamalleja perheille on yhteisen asiakasprosessin etenemisen mallin lisäksi? Esimerkiksi kaikki perheet hyötyvät alkuvaiheessa verkostokartan käytöstä.

Perheet tehostetun perhetyön asiakkaina

perheen tilanteessa tapahtuneet muutokset

työn osuus muutoksista

Tehostetun perhetyön jatko

kehitysehdotukset

mahdollisuudet

Liite 2. Haastattelun teemat Kalliolan ja Honkamäen vastaanottokotien työntekijöille

Perhetyö vastaanottokodissa

Millaista on?

Vastaako asiakkaiden tarpeita?

Tehostetun perhetyön alku

Kuinka työntekijöille tiedotettu ja perehdytetty?

Kuinka asiakkaat suhtautuivat ja lähtivät mukaan toimintaan?

Tehostettu perhetyö työmuotona

Miten toiminut ja vaikuttanut perheiden tilanteisiin?

Onko toimintaa muutettu ja kehitetty asiakkaiden tarpeita vastaaviksi?

Millaiseksi ohjaajat ovat kokeet tehostetun perhetyön?

Tehostetun perhetyön jatko

mahdollisuudet

kehittämisehdotukset

Minkälaiseksi näet perhetyön kentän vastaanottokodeissa tulevaisuudessa?

Liite 3. Esimerkki aineiston ryhmittelystä

Alkuperäisilmaus	Alkuperäisilmaisun pelkistys	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
"se on niinku lähteny meijän arjesta ja siks se on kulkenu niin siinä lähellä." K1	Kalliolan vastaanottokodin työntekijöiden mukaan Tehostettu perhetyö työ on lähtenyt vastaanottokodin arjesta ja siksi kulkenut lähellä vastaanottokotia	Tehostettu perhetyö suunnattu vastaanottokotien yhteyteen	Tehostetun perhetyön suunnittelu ja tarkoitus	Tehostettu perhetyö
"mut se on tän projektin ja yksikön se mistä todella pidetään kii, et se palvelee kahta vastaanottokotia ja jatkaa niin sanotusti sitä hyvin aloitettua arviointityötä ja sit tekee ne muut tahot sitä ." K1	Kalliolan vastaanottokodilla on näkemys Tehostetun perhetyö projektin tarkoituksesta palvelulla kahta vastaanottokotia ja jatkaa hyvin aloitettua arviointityötä			
"---mut alusta lähtienhän me ollaan suunniteltu se Espoolle, suunnattu se vastaanottokotien yhteyteen ja piste." K1	Tehostettu perhetyö on suunnattu jo valmisteluvaiheessa Espoolle ja vastaanottokotien yhteyteen			
"nii, et aina se tuttuus. Auttaa siihen et tavallaan se vuorovaikutus ja sen rakentaminen ja ensimmäinen kohtaaminen on aina paljon helpompaa. Se on ihan oikeesti niin jos sä näät niinku päivittäin ni se on ihan takuulla helpompaa" H3	Honkamäen vastaanottokodin mielestä perheiden ja Tehostetun perhetyöntekijöiden välinen vuorovaikutuksen rakentaminen ja ensimmäinen kohtaaminen olisi helpompaa, mikäli Tehostettu perhetyö toimisi heidän kanssaan samoissa tiloissa	Honkamäen vastaanottokodin työ erilaista Tehostetun perhetyön kanssa samoissa tiloissa	Tehostetun perhetyön ja vastaanottokotien välinen yhteistyö	
"Et se olis ihan eri, jos oltas yhdessä tässä." H3	Honkamäen vastaanottokodin mielestä Tehostettu perhetyö olisi erilaista, mikäli se sijaitisi heidän kanssaan samoissa tiloissa			
"et jos meil ois tässä samanlai-	Honkamäen vastaanottokodin työn-			

nen et tavallaan sitä osallistumista tulis luonnollisesti lisää--- ” H3	tekijöiden mielestä osallistumista heidän ja Tehostetun perhetyöntekijöiden välillä tulisi lisää, mikäli Tehostettu perhetyö toimisi heidän kanssaan samoissa tiloissa			
”---et siinä oli ehkä sellasta et mä olisin ajatellut on niinku takkusempaa, mutta odotettua paremmin” T5	Tehostetun perhetyöntekijöillä oli ennakkoluuloja vastaanottokotien kanssa yhteisestä valmisteluvaiheesta, mutta ovat kokeneet sen sujuneen odotettua paremmin	Tehostetun perhetyön tekijöiden kokemus yhteistyöstä		
”mä näen että on odotettua joustavammin, odotettua mukavammin yhteistyö alkanu kaikkien kanssa sujumaan---” T 5	Tehostetun perhetyöntekijät kokevat yhteistyön sujuneen kaikkien yhteistyötahojen kanssa odotettua joustavammin ja mukavammin			